

ASIA

Päätös maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisesta yhteislupahakemuksesta kalliokiviaineksen ottamiseen ja murskaamiseen kiinteistöllä Niinivuori-Seppälä 418-402-6-18.

HAKIJA

Hämeen Kuljetus Oy
Sarakulmankatu 14
33900 Tampere

YHTEYSHENKIÖ

Juha Wälikangas, p. 040 544 4318, juha.walikangas@hameenkuljetus.fi

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Hämeen Kuljetus Oy hakee maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaista yhteislupaa seuraaville toiminnoille 10 vuodeksi:

- Kalliokiviaineksen ottaminen. Ottoalueen pinta-ala on noin 7,5 hehtaaria ja haettava kokonaisottomäärä noin 495 000 m³ ktr. Otto ulotetaan samaan tasoon +145 (N2000) kuin edellisissä luvissa. Ottoalueella korkotasot vaihtelevat välillä +145,4 - +165.
- Kallion louhinta ja murskaus. Louhittua kalliokiviainesta murskataan keskimäärin noin 108 000 tonnia vuodessa ja enintään 151 200 tonnia vuodessa.

Toiminnalla on ollut voimassa oleva maa-aineslupa 27.8.2024 saakka. Ympäristölupa on toistaiseksi voimassa oleva. Voimassa oleviin lupamääräyksiin haetaan muutosta toiminta-aikojen osalta, kiviainesten rikotukselle ja murskaukselle laajempaa vuosittaista toiminta-aikaa sekä murskaukselle perjantain osalta laajempaa päivittäistä toiminta-aikaa. Maisemointiin muualta tuotavien maa-ainesten vastaanottoa koskevat tiedot ovat täydentyneet aiempaan ympäristölupaan nähden.

Lupaa haetaan aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta. Perusteluina aloitusluvalla muutoksenhausta huolimatta hakija esittää tarpeen, joka liittyy lähialueiden rakennushankkeiden palvelemiseen. Hakija esittää vakuuden määräytymistä edellisen lupakauden vakuuden tai viranomaistaksan mukaisesti.

Hakemuksen mukainen toiminta sijoittuu Lempäälän kunnassa sijaitsevalle kiinteistölle Niinivuori-Seppälä 418-402-6-18. Alue sijaitsee Paarenmaalla, Juustopolku-nimisen yksityistien varrella, käyntiosoite on Juustopolku 183. Etäisyys Lempäälän keskustasta linnuntietä on noin 8 km pohjois-luoteeseen ja Pirkkalan keskustasta 10 km etelä-kaakkoon.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-ainesten ottaminen on luvanvaraista maa-aineslain 4 §:n mukaisesti. Toiminta on ympäristölupavelvollinen ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisesti liitteen 1 taulukon 2 kohtien 7c ja e perusteella.

Maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Yhteiskäsittelyluvan ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen maa-aineslain 7 §:ään ja ympäristönsuojelulain 34–35 §:iin perustuen. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee ympäristölupa-asian, kun se koskee ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 2 momentin 6 a ja b kohtien mukaan kivenlouhintaa ja murskaamaa.

ASIAN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille 22.5.2024.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN MAANKÄYTTÖ

Lempäälän kunnan ympäristöjaosto on myöntänyt ympäristöluvan (27.8.2014 § 38) kallion louhintaan ja murskaukseen sekä maa-aineluvan (27.8.2014 § 39) kalliokiviaineksen ottamiseen luvan hakijan omistuksessa olevalle kiinteistölle 418-402-6-218. Toiminnalle myönnetty ympäristölupa on toistaiseksi voimassa oleva, ja maa-ainelupa on ollut voimassa 27.8.2024 saakka.

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia asemakaavoja. Lempäälän kunnan strategisessa yleiskaavassa (tullut voimaan 18.8.2021) alue on merkitty metsävyöhykkeeksi. Suunnittelualue sijoittuu osittain Säijän osayleiskaavan (tullut voimaan 11.8.2021) alueelle ja osittain Lempäälän kunnan oikeusvaikutuksettoman yleiskaavan alueella (hyväksytty 28.9.1981). Säijän osayleiskaavassa alue on merkitty maa-ainesten ottoalueeksi (EO), jota ympäröi maa- ja metsävaltainen alue (M). Lempäälän oikeusvaikutuksettomassa yleiskaavassa aluetta koskee merkintä M, maa- ja metsätalousvaltainen alue.

Alueelle sijoittuvat Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 (tullut voimaan 8.6.2017) seuraavat alueet:

-Maa- ja metsätalousvaltainen alue (MK) joka on ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat yhtenäiset luonnon ydinalueet tai luonnon- ja kulttuuriympäristöjen kokonaisuudet, joilla on tarvetta retkeilyn ja ulkoilun järjestämiseen.

-Kaupunkiseudun läntinen yritysalueiden kehittämissvyöhyke (kk2) Merkinnällä osoitetaan Tampereen ydinkaupunkiseudun länsieteläsuuntainen yritysaluevyöhyke.

-Kasvutaajamien kehittämissvyöhyke (kk6). Merkinnällä osoitetaan vyöhyke, jonka maaseutualueet sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet ovat maakuntakaavan tavoitevuoden 2040 jälkeisiä potentiaalisia taajama-alueiden, väyläverkoston ja muun yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntia ja joihin kohdistuu hajarakentamispainetta.

-VAK-ratapihan huomiointivyöhyke (VAK). Merkinnällä osoitetaan vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelystä aiheutuva suuronnettomuusriskin huomiointivyöhyke uudelle järjestelyratapihalle.

TOIMINNAN SIJAINNINEN JA SEN YMPÄRISTÖ

Yleiskuvaus

Ottoalueen pinta-alue on 7,5 hehtaaria. Alueen puusto on jo pääosin poistettu. Alueen lähiympäristössä on pääosin havupuu- ja sekametsää. Ottoalueelle vievän Paarentien varrella noin 3,6 km lounaaseen päin on NCC Industry Oy:n maa-ainesten ottolupa sekä louhintaa, murskausta ja maankaatopaikkatoimintaa koskeva ympäristölupa, mutta yhteislupa ei ole lainvoimainen eikä toimintaa ole aloitettu.

Lähimmät häiriintyvät kohteet ja alueen virkistyskäyttö

Lähimmät häiriintyvät kohteet ovat vapaa-ajan asuntoja, lähimmillään n. 300 m etäisyydellä alueesta. Yksi sijaitsee Pikku Muurajärven rannalla, kaksi Iso Muurajärven rannalla. Lisäksi Iso-Muurajärven rannalla on kolme rakentamatonta lomarakennuspaikkaa, joihin on mahdollista rakentaa suoralla rakennusluvalla. Kalliojärven rannalla 770 m luoteeseen sijaitsee kolme vapaa-ajan asuntoa. Vakituksessa asuinkäytössä olevista rakennuksista lähin sijaitsee yli 1,5 km etäisyydellä suunnitelma-alueesta.

Seudullisesti merkittävä ulkoilureitti Birgitan polku kulkee lähimmillään noin kilometrin päässä ottoalueesta. Suunnittelualueella tai sen läheisyydessä ei ole muita tavanomaisista virkistystoiminnoista poikkeavia/merkittäviä ulkoilu- ja virkistyskäyttöarvoja.

Vesistöt ja pohjavesi

Suunniteltu ottoalue ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue Henneri sijaitsee noin 7,1 km etäisyydellä Lempäälän keskustan tuntumassa. Ottoalueen lähistössä on kolme järveä, Pikku Muurajärvi noin 260 m etäisyydellä lännessä, Iso Muurajärvi 300 m etelässä ja Kalliojärvi noin 650 m luoteeseen päin.

Suunnittelualue sijoittuu Kokemäenjoen vesistöalueen (tunnus 35) Vanajaveden – Pyhäjärven alueelle (35.2). Suunnittelualueen pohjoisosa kuuluu kolmannen jakovaiheen Sikojoen valuma-alueeseen 35.217 ja eteläosa kuuluu Pyhäjärven valuma-alueeseen 35.211. Käytännössä ottoalueen pintavedet laskevat pohjoiseen/luoteeseen, eli Sikojoen valuma-alueelle.

Luonto ja maisema

Suunnittelualueella on tehty luontoselvitys vuonna 2013 aiemman hakemuksen käsittelyn yhteydessä. Selvityksessä keskityttiin liito-oraviin, arvokkaisiin elinympäristöihin ja huomionarvoiseen lajistoon. Selvityksen mukaan suunnittelualue lähiympäristöineen on pääosin tavanomaista talousmetsää. Selvityksen myötä suunnittelualueen itärajan lähelle perustettiin suojelualue metsälehmusmetsikköön, joka on suojavyöhykkein huomioitu suunnittelualueen rajauksessa. Luontoselvityksessä ei tehty havaintoja muista uhanalaisista, rauhoitetuista tai muutoin huomion arvoisista luontotyypeistä tai lajistosta.

Ympäristöhallinnon uhanalaisten lajien seurantarekisterin mukaan alueen ympäristössä on tehty havaintoja mm. kaakkurista ja hajuheinästä. Osana hakemusta on esitetty tietoja Säijän osayleiskaavan luontoselvityksestä (Pöyry, 25.5.2016), jossa suunnittelualueen lähiympäristössä on tunnistettu tiettyjä luontoarvoja.

Suunnitelma-alueen länsipuolelle jää Kalliojärven alue, joka kuuluu Lempäälän arvokkaisiin luontokohteisiin. Kalliojärven eteläpuoliset kalliot on arvioitu paikallisesti arvokkaaksi kallioalueeksi ja siellä kasvaa myös uhanalaisia sammalia. Iso Muurajärven länsipuolella, lähimmillään n. 400 m etäisyydellä suunnitelma-alueesta on noin hehtaarin louhikkoalue, joka on mahdollinen metsälain (10 §) erityisen tärkeisiin elinympäristöihin kuuluva louhikko. Muuranojan metsä ja suo sijaitsevat lähimmillään n. 900 m etäisyydellä suunnittelualueesta.

Maa- ja kalliokiviaines

Suunnittelualueen maaperä on kalliomaata, ja alueen lähiympäristössä on hiekkamoreenia ja saraturvetta. Kallioperä on pääasiassa kiillegneisiä. Suunnitelma-alue kuuluu Etelä-Pirkanmaan arseeniprovinssiin, jossa maaperän luontainen taustapitoisuus on 26 mg/kg.

Suunnittelualueen kiviaineksesta on otettu kolme kiviainesnäytettä vuonna 2013. Näytteiden arseenipitoisuudet vaihtelivat välillä 36–44 mg/kg ylittäen luontaisen taustapitoisuuden. Hakemuksen mukaan arseenipitoisuus ei vaikuta kiviaineksen käyttömahdollisuuksiin, sillä pitoisuudet ovat alle PIMA-asetuksessa määritetyn alemman ohjearvotason (50 mg/kg). Kokonaispitoisuutta merkityksellisempää on arvioida liukoista pitoisuutta. Myöhemmin vuonna 2017 tutkitussa kiviainestuotteesta (KaM 0/2) pitoisuus oli 3,4 mg/kg. Kiviaineksen kokonaisrikkipitoisuutta ja rautasulfideja on tutkittu vuonna 2023. Näytteen rikkipitoisuus alitti suomalaisessa infrarakentamiseen käytettävien kiviainesten raja-arvon (1 %). Rautasulfideita ei tutkitussa näytteessä havaittu.

TOIMINNAN KUVAUS

Ottotoiminta

Kokonaisottomäärä 7,5 hehtaarin ottamisalueella on noin 495 000 m³ ktr. Kalliota otetaan 108 000–151 200 t vuosittain. Ottoalueen alimmaksi ottotasoksi on määritetty +145.00, joka takaa

tarvittavan suojakerroksen pohjaveden pintaan nähden. Kallionotto etenee seuraavassa vaiheessa kiinteistön 418-402-6-18 keskiosista nykyisestä kalliorintauksesta koilliseen ja kaakkoon. Edellisen luvan mukaista kiviainesta on vielä ottamatta, ja kohteessa pyritään mahdollisimman tehokkaaseen kiviainesten hyödyntämiseen. Alueita, joilta kiviainesta on otettu aiemmin, käytetään jatkossa varastointialueena.

Kuoritulta kallioalueelta porataan, panostetaan ja louhitaan yhdellä tuotantojaksolla kalliokiviaineksiä n. 10 000–20 000 m³ ktr. Poraamispäiviä on keskimäärin 16, enintään 22 vuodessa. Räjähdyksiä on keskimäärin 4, enintään 6 kappaletta vuosittain. Suunnitelma-alueen rajalla on vähintään 30 m suojaetäisyys naapurikiinteistöihin, tai vaihtoehtoisesti naapurikiinteistöjen omistajilta on saatu lupa ulottaa otto 10 m päähän rajasta.

Ohjaus ja tarkkailu

Lupakauden alussa mitataan ja merkitään/tarkistetaan olemassa olevat merkinnät ottamis- ja louhinta-alueen rajoista, lisäksi alueelle asennetaan korkopukki/pukkeja. Koneissa saatetaan käyttää koneohjausmalleja, jolloin maastomerkinnoille ei ole tarvetta. Tarpeen mukaan kartoitetaan ottamisaluetta, merkitään kallion päälle/kalliroleikkaukseen korkoja, ja tehdään luiskapukkeja tai maisemoinnin tarvitsevia maastomerkinnoja.

Louhinta ja murskaus

Murskaustoiminta sijoittuu mahdollisimman alavaan kohtaan ottopohjalle. Kiviainesten siirrot ja syöttö murskaimeen toteutetaan kaivinkoneella ja/tai pyöräkuormaajalla. Kiviainesta murskataan eri lajitteiksi 1–3-vaiheisella liikuteltavalla tela-alustaisella murskauslaitoksella kalliroleikkauksen läheisyydessä. Murskausta ja seulontaa tehdään keskimäärin 44, enintään 61 päivänä vuodessa. Suurikokoiset louheet rikotaan kaivinkoneeseen asennettavalla iskuvasaralla ennen murskausta.

Valmista murskettä varastoidaan ja lastataan pyöräalustaisella kauhakuormaajalla ja kuljetetaan pois kuorma-autolla. Tuotettuja materiaaleja hyödynnetään tarpeen mukaan mm. alueen työmaateiden rakenteissa, muilta osin materiaalit varastoidaan myytäväksi tuotteiksi. Alueella ei murskata muualla tuotavia kiviaineksiä, eikä sinne tuoda louhetta muualta.

Toiminta-ajat

Maa- aines ja ympäristölupaa haetaan seuraavaksi 10 vuodeksi. Taulukossa on esitetty päivittäiset toiminta-ajat, jotka ovat Muraus-asetuksen (VNa 800/2010) mukaiset. Toiminta toteutetaan 2–3 jaksossa vuosittain, joiden kesto on 2–3 viikkoa. Louhintatöistä ilmoitetaan lähikiinteistöille viimeistään 3 päivää ennen töiden aloitusta. Voimassa oleviin toiminta-aikoihin koskeviin lupamääräyksiin nähden haetaan muutosta siten, että kiviainesten rikoitukselle ja murskaukselle laajempaa vuosittaista toiminta-aikaa sekä murskaukselle perjantain osalta laajempaa päivittäistä toiminta-aikaa.

Toiminto	Ajankohta	Kellonaika arkisin
Poraaminen	1.9.–15.4.	ma-to 7.00–21.00 pe ja arkipyhät 7.00–18.00
Räjähdykset	1.9.–15.4.	ma-pe 8.00–18.00
Rikotus	1.8.–1.6.	ma-pe 8.00–18.00
Murskaus	1.8.–1.6.	ma-pe 07.00–22.00
Kuormaus ja kuljetus	ympäri vuoden	ma-pe 06.00–22.00

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Pintamaata on jo poistettu alueelta n. 15 000 m³ ja maannosta kuoritaan vielä arviolta 5 000 m³ ktr. Maannosta hyödynnetään ottamisalueen suojarakenteissa, jälkihoidossa ja maisemoinnissa. Alueelta poistetaan lisäksi kantoja ja hakkuutähteitä arviolta 20 m³ ktr, jotka

hyödynnetään joko ottamisalueen maisemoinnissa tai kuljetetaan ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi.

Viimeistelytyöt

Työn päätyttyä ottoalue maisemoidaan alueelta kuorituilla pintamailla ja murskeella ja palautetaan metsätaloukseen. Maisemointi aloitetaan sitä mukaa, kun se on toiminnan kannalta mahdollista, luoteisosassa se on jo osin aloitettu. Luiskaukset tehdään kaltevuuteen 1:2 tai tätä loivemmiksi, ja niiden yläreunat pyöristetään maastonmukaisiksi.

Tarvittaessa maisemointia varten tuodaan muualta puhtaita, Vna 214/2007 alemman ohjearvotason alittavia maa-aineksia enintään 75 000 m³. Maisemointiin tarvittava maa-ainesten määrä on arvioitu laskennallisesti huomioiden luiskauksiin tarvittavat massat ja koko otto- ja varastointialueen pohjalle tarvittava noin 50 cm kerros metsittymisen varmistamiseksi. Maisemointiin vuosittain tarvittava massamäärä vaihtelee työvaiheiden mukaisesti. Muualta tuotavia maa-aineksia varastoidaan pintamaille suunnitelmassa osoitetuilla alueilla suunnitelma-alueen reunoilla.

Maisemoitujen alueiden annetaan metsittyä luontaisesti kolmen kasvukauden ajan, jonka jälkeen kasvillisuuden leviäminen tarkistetaan ja tarvittaessa täydennetään kasvustoa istuttamalla havupuiden taimia. Varastointikäytössä olleiden alueiden pohjat rikotaan ja löyhennetään tiiviiksi painunut pohjamaa metsittymisen edistämiseksi.

Toiminnan päätyttyä ylimääräinen maisemointiin soveltumaton maa-aines ja muut jätteet kuljetetaan pois, laitteet ja tarvikkeet poistetaan ja alue siistitään kauttaaltaan.

Liikenneyhteydet ja kuljetukset

Kulku alueelle tapahtuu Pirkkalantieltä Paarentielle, josta edelleen Juustopolulle. Paarentie ja Juustopolku ovat yksityisteitä, joiden osakas hakija on. Paarentie ja Juustopolku eivät välttämättä ole liikennöitävässä kunnossa kelirikkokautena, mikä huomioidaan toiminnassa.

Kuljetuksia alueelta tapahtuu kallioaineksen menekin mukaan ympäri vuoden, keskimäärin 8 käyntiä ja vilkkaimmillaan 15 käyntiä vuorokaudessa. Vuodessa käyntejä on arviolta 2160–3780 kpl. Kuljetuksia ei välttämättä tapahdu päivittäin.

Vedenhankinta ja viemärointi

Kiviaineksen ja kuljetusreittien pölynsidontaan käytettävä kasteluvesi tuodaan tarvittaessa alueelle säiliöautolla. Käytettävä talousvesi tuodaan erillisissä säiliöissä. Tukitoiminta-alueella on sosiaalitalana toimiva kontti, jossa on kuivakäymälä. Toiminnassa ei synny jätevesiä.

TOIMINNAN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Maaperän, pohjaveden ja pintavesien suojele

Polttoaineita säilytetään lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä, jonka ylivuoto-osa on suurempi kuin kerralla säilytettävä polttoainemäärä. Murskaus- ja seulontalaitteistoa tankatessa säiliö tuodaan kuorma-autolla tankattavan koneen viereen. Tankkauksen ajaksi maahan levitetään pressu liitosten ja letkujen alle. Tankkausta valvotaan, jotta hana voidaan sulkea tarvittaessa. Öljyt ja voiteluaineet varastoidaan tukitoiminta-alueella varastokontissa tai -vaunussa.

Ajettavat koneet säilytetään HDPE-kalvolla pohjamaasta eristetyillä tukitoiminta-alueilla aina, kun ne eivät ole aktiivisesti käytössä. Alueella ei lähtökohtaisesti huolleta koneita, vaan koneet toimitetaan huoltoon muualle. Koneita voidaan kuitenkin korjata koneita, jotta ne saadaan sellaiseen kuntoon, että ne voidaan siirtää alueelta pois varsinaiseen huoltoon. Imeytysainetta on aina helposti saatavilla mahdollisten öljyvuotojen varalta.

Ottoalueen louhintapohjalle kerääntyvät valumavedet ohjautuvat pinnankallistuksen ja louhesuoto-ojan avulla selkeytyksaltaaseen, josta ne laskevat edelleen louhepenkan läpi ojaverkostoon, joka johtaa vesiä Kalliojärven suuntaan.

Toiminnan vaikutuksia pintaveteen on seurattu vuosittain näytteenotolla syksyisin poisto-ojasta, joka sijaitsee alueen pohjoisosassa. Toiminnan vaikutuksia pohjaveteen on tarkkailtu alueen pohjoisosaan asennetusta pohjavesiputkesta ja lähimmän vapaa-ajan kiinteistön kaivosta. Alkuperäisesti pohjavesiputkesta mitattiin pohjaveden pinnankorkeus kahdesti vuodessa ja kaivosta kerran vuodessa. Seurannan perusteella pohjaveden korkeus on ollut tasossa +141,3-+141,8 (N2000) v. 2015–2023. Laadun tarkkailuun liittyvät näytteet otettiin alkuperäisen ympäristöluvan tarkkailuehtojen mukaisesti kahden vuoden välein.

Tarkkailuväliä harvennettiin vuonna 2019 Lempäälän kunnan ympäristötarkastajan viranhaltijapäätöksellä, sillä muutoksia pohjaveden pinnankorkeudessa tai laadussa ei ollut havaittu tarkkailun aikana. Siten vuodesta 2020 alkaen pohjaveden pinnankorkeutta on mitattu pohjavesiputkesta kerran vuodessa ja kaivosta kolmen vuoden välein. Lisäksi pohjaveden laatu näytteet otetaan kolmen vuoden välein. Kaivovesi on täyttänyt näytteissä tutkitulta osin talousveden vaatimukset ja suositukset.

Viimeisimmässä pohjavesiputkinäytteessä (17.10.2022) vesi oli sameaa, hapanta ja vähähappista. Sähkönjohtavuus oli tyypillisellä vaihteluvälillä. Kemiallisen hapenkulutuksen arvo oli koholla. Myös arseenipitoisuus oli koholla. Arseenipitoisuus on todennäköisesti ollut koholla kokonaispitoisuuden mittaamisen vuoksi. Tämä tarkoittaa, että näytteessä on mukana kiintoainetta ja mahdollisesti sen sisältämä arseeni. Pohjaveden ympäristölaatu on tarkoitettu liukoille pitoisuuksille, joten jatkossa mitataan arseenin liukoista pitoisuutta.

Liukoisuuden määrittämiseksi ojavedestä otettiin näyte 13.8.2024, jossa arseenin liukoinen pitoisuus oli 2,7 µg. Pintavesinäytteen tulosta ei voi suoraan verrata VnA 341/2009 pohjavettä pilaavien aineiden ja niiden ympäristölaatu normien arseenipitoisuuteen, mutta tulosta voidaan arvioida tämän avulla. Pitoisuus on ollut lähes seisovassa vedessä 2,7 µg/l raja-arvon ollessa 5 µg/l. Tulosten perusteella alueelta pois kulkeutuvan veden arseenipitoisuus on pieni, eikä sillä ole vaikutusta ympäröiviin vesistöihin tai pohjaveteen. Hakijan mukaan kallioalueiden valumavesille sähkönjohtavuuden kohoaminen on ominaista kiviaineksestä veteen liukenevien suolojen vuoksi. Lisäksi ojaveden havaintopisteen aiempien näytteenottojen aikana virtaama on ollut vähäisempi ja ajoittain näytteitä on otettu seisovasta vedestä, vaikka näytteet tulisi ottaa edustavuuden takia virtaavasta vedestä.

Ottamistoiminnan vaikutukset ympäröiviin vesistöihin ja pohjavesiin katsotaan vähäiseksi, alue on pääsääntöisesti muuta ympäristöä korkeammalla, eikä ulkopuolisia vesiä juuri kulkeudu suunnitelma-alueen kautta, sekä virtaamat alueelta pois päin ovat pieniä.

Luonto ja maisema

Suunnittelualueen lähistöllä on tiedossa kaksi hajuheinäesiintymää, joita on seurattu lupaehtojen mukaisesti viiden vuoden välein. Hajuheinä on rauhoitettu, silmälläpidettävä ja luontodirektiivin liitteisiin II ja IV kuuluva laji. Laji on tiukasti suojeltu ja sen suotuisa suojelutaso on pyrittävä säilyttämään tai palauttamaan. Viimeisimmän seurantaraportin (2023) mukaan toista esiintymistä ei ole havaittu 2 viime kerralla elinympäristössä tapahtuneiden, ottotoiminnasta riippumattomien muutosten vuoksi. Seurantaraportin mukaan hajuheinien läheisyydessä ei havaittu ottotoiminnasta johtuvia vaikutuksia.

400 m päässä suunnitelma-alueesta on Iso-Muurajärvi, joka on mahdollinen/tunnettu kaakkurin pesimisympäristö. Kaakkuri on elinvoimainen, lintudirektiivin I-liitteeseen kuuluva laji, jonka elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin. Luontoselvityksen täydennyksessä (2013) todetaan, ettei nykyisen ottotoiminnan aiheuttava häiriö ole haitaksi kaakkurille, koska sitä järvessä

tavataan. On katsottava, ettei nykyisen ottotoiminnan jatkaminen voi olla uhka lajille, joka tulee toimeen nykyistenkin häiriötekijöiden vallitessa.

Suunnitellulla toiminnalla ei katsota olevan vaikutusta lähiympäristön arvokkaisiin luontokohteisiin. Suunnitelma-alue on ottamistoiminnan muokkaamaa nykyisellään, eikä toimintaa kohdistu ko. alueille.

Melun hallinta ja vaikutukset

Meluntorjunnassa käytetään koteloiteja, kumituksia tai vastaavia ääniteknisesti parhaita meluntorjuntatoimia. Meluntorjunnassa on huomioitu erityisesti lähellä olevat häiriintyvät kohteet. Murskausta suoritetaan alimmalla tasolla, kallioleikkauksen ja kaivualueen reunoille sijoitettujen varastokasojen suojassa. Varastokasoja voidaan pitää osittain louhintapohjalla siten, että niillä ehkäistään melu- ja pölyhaittoja.

Melutasoja tarkkaillaan säännöllisesti. Tehtyjen melumittausten perusteella kahden lähimpänä olevana häiriintyvän kohteen keskimääräinen ekvivalenttiäänitaso on jäänyt alle raja-arvon (45 dB LAeq). Alueelle on lisäksi tehty melulaskentamallit. Laskentatilanteissa hankealueilla suoritettavien louhinta- ja kivenkäsittelytoimintojen aiheuttamat melutasot lähimpien vapaa-ajan asuntojen piha-alueilla ovat enimmillään 45 dB ja lähimpien asuinrakennusten piha-alueilla enimmillään 37 dB. Päiväaikainen keskiäänitaso Iso Muurajärven, Pikku Muurajärven sekä Kalliojärven alueella on alle 45 dB. Luonnonsuojelualueille määritetyt ohjearvot eivät siten ylity suunnittelualueen ympäristössä sijaitsevien vesistöjen alueella. joiden mukaan hankealueen toiminnot eivät aiheuta asuin- tai vapaa-ajan käytössä olevien kiinteistöjen piha-alueille raja-arvoja ylittäviä melutasoja. Kun poravaunu sijoittuu hankealueen eteläpuolelle ja itäreunaan, suositellaan poravaunun etelä- ja itäpuolelle sijoittamaan maa-ainekasvoja tai muuta vastaavaa melusuojausta, jotta poravaunun aiheuttaman melun leviämistä Iso Muurajärven suuntaan voidaan ehkäistä. Kun louhintatyö on edennyt alueen pohjoisosiin erillinen poravaunun melusuojaus ei ole tarpeen.

Melumallinnustilanteissa on pyritty mallintamaan suurin mahdollinen melutaso, jossa laitteet työskentelevät täydellä teholla. Poravaunu on pyritty sijoittamaan jokaisessa tarkasteluvaiheessa mahdollisimman korkealle korkotasolle, jolloin sen aiheuttama melutaso on pahimman mahdollisen tilanteen mukainen. Lisäksi mallinnustilanteissa on käytetty melun leviämisen kannalta otollisia sääolosuhteita, eikä siinä ole huomioitu puuston ja kasvillisuuden yms. aiheuttamaa vaimennusta. Muun muassa edellä mainittujen seikkojen takia ovat melumallinnustulokset yleensä muutamia desibelejä mitattuja melutasoja korkeampia.

Pölyn ja tärinän hallinta ja vaikutukset

Pölyvaikutuksia syntyy mm. murskaus- ja seulptavaiheessa, porauksessa, louhinnassa, sekä liikenteestä ja tuulieroosiosta. Pölyvät toiminnot sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmille kohdille. Pölyn leviämistä ehkäistään kalusto- ja työtekniisin valinnoin. Porauksessa syntyvää pölyä sidotaan pölynkeräyslaitteella. Varastokasoja hyödynnetään tarvittaessa pölysuojana louhintapohjalla. Korkea kallioleikkaus myös osaltaan estää pölyn leviämistä ympäristöön ja vähentää tuulen varastokasoista pölyä ilmaan nostattavaa vaikutusta. Kuivalla säällä ja tarvittaessa pölyn lähteitä ja hiekkateitä kastellaan pölyn leviämisen ehkäisemiseksi. Alueella vuonna 2018 tehdyn pölymittausjakson aikana PM10 hengitettävien hiukkasten vuorokausikeskiarvon raja-arvo (50 µg/m³) ei ylittynyt.

Toiminnasta on tehty louhinnan ympäristöselvitys ja riskikartoitus, jossa on selvitetty räjäytyksiin vaikuttavia seikkoja ja annettu suosituksia tärinän ja suojauksen kannalta. Ympäristöluvan mukaisesti kahdessa lähimmässä kiinteistössä on suoritettu kiinteistökatselut ja tärinämittauksia louhintajaksojen aikana. Viimeisimmät tärinämittaukset on suoritettu helmikuussa 2023. Raja-arvot eivät ole ylittyneet mittauksissa.

Jätteet ja niiden käsittely

Louhinta- ja murskausjaksojen aikana syntyy metalliromua, kuten rikkoutuneita seulaverkkoja. Lisäksi syntyy pienempiä määriä jäteöljyä, voiteluaineita ja akkuja. Alueelle tuodaan varastokontti, johon jätteet kerätään eri jätelajikkeina. Jätteille varataan asianmukaiset astiat ja ne toimitetaan määräväleillä niitä vastaanottaville laitoksille. Toiminnassa noudatetaan jätelain ja -asetuksen mukaista kirjanpitoa.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) soveltaminen

Louhimiseen, murskaukseen ja seulontaan liittyvän melun ja pölyn leviämistä ehkäistään BAT-menetelmin. Laitteistossa käytetään ääniteknisesti parhaita ratkaisuja, kuten koteloiteja ja kumivaimennuksia. Toiminnot sijoitetaan mahdollisimman alhaiselle tasolle. Materiaalin käsittelyssä kipataan matalalta. Poravaunuissa käytetään pölynkeräyslaitetta. Pölynlähteitä kastellaan kuivalla säällä pölyn leviämisen ehkäisemiseksi.

Riskien hallinta ja onnettomuuksien estäminen

Mahdollisten öljyvuotojen varalta työkoneissa tai muuton työmaalla on imeytysaineita helposti saatavilla. Työmaalla on nähtävillä toimintaohjeet mahdollisten ympäristövahinkojen varalle, lisäksi jokaiselle työmaalla olevalle työntekijälle annetaan perehdytys toiminnasta ympäristövahinkotilanteessa. Käytettävät polttoaineet varastoidaan lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä. Koneiden tankkaamiseen, mahdolliseen huoltoon ja säilytykseen liittyvät riskit hallitaan kappaleessa ”Maaperän, pohjaveden ja pintavesien suojeleminen” esitettyjen toimenpiteiden avulla.

Hyväkuntoisella huolletulla kalustolla ja kaluston kunnan säännöllisellä tarkkailulla minimoidaan toiminnasta ympäristölle aiheutuvia vaikutuksia. Turvallisuusvarusteet- ja laitteet, kuten huomiovaatteet, turvajalkineet, varoitusvilkut yms. ovat asianmukaisia ja oikealla tavalla käytössä, ja niiden kunto tarkistetaan säännöllisesti. Työmaalla työskentelevällä henkilöllä tulee olla riittävä työturvallisuusperehdytys. Ottamisalueen läheisyydessä liikkuvien ulkopuolisten (ulkoilijat, marjastajat ym.) turvallisuuden vuoksi ottamisalue on aidattu riista-aidalla ja merkitty varoituskylteillä lupamääräysten mukaisesti.

Räjähdyksaineita ei varastoida työmaalla. Louhija tuo omat räjähteensä mukanaan ja vie pois mennessään. Räjähdyksaineita käsitellään niitä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Juustopolku suljetaan räjäytysten ajaksi ja lähintä kiinteistöä tiedotetaan tulevasta räjäytyksistä katselmusten yhteydessä.

TOIMINNAN TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Toimintaa ja sen ympäristövaikutuksia tarkkaillaan säännöllisesti koko toimintakauden ajan.

Kalliokiviainesten ottamistoiminnan pysyminen ottamissuunnitelman mukaisena varmistetaan hyödyntäen maastomerkintöjä (raja- ja korkeusmerkinnät) ja/tai koneohjausmalleja.

Pohjaveden pinnankorkeutta tarkkaillaan alueelle asennetusta pohjavesiputkesta vuosittain ja lähimmän vapaa-ajanasunnon kaivosta kolmen vuoden välein. Pohjaveden laatua seurataan kolmen vuoden välein. Poisjohdettavan pintaveden laatua tarkkaillaan vuosittain syksyn ylivirtaamakautena otettavilla pintavesinäytteillä. Näytteistä analysoidaan sameus, kiintoaine, kokonaistyyppi, ammoniumtyyppi ja nitriittityyppi, pH, kloridi, sähkönjohtokyky, kemiallinen hapenkulutus, rauta, sulfaatti ja arseeni. Näytteenoton yhteydessä mitataan myös virtaama.

Hakemuksessa ei ole esitetty tarkkailua melun ja pölyn osalta. Louhintatärinäin liittyvät katselmuksot ja tärinämittaukset tehdään louhinnan ympäristöselvityksen (riskikartoitus, päivitetty 19.8.2024) mukaisesti.

Alueella on tarkoitus käyttää maisemointiin muualta tuotavia puhtaita maa-aineksia.

Tuotavat maa-ainekuormat tarkastetaan silmämääräisesti, ja tarvittaessa laatu varmistetaan laboratorioanalyysin akkreditoitussa laboratoriossa. Tuotavista kuormista pidetään kirjaa, jotka esitetään tarvittaessa valvovalle viranomaiselle. Maa-ainesten aiheuttamaa vieraslajien riskiä hallitaan säännöllisellä tarkkailulla ja tarvittaessa toteutettavalla torjunnalla.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydennykset

Lupahakemus on tullut vireille 22.5.2024. Lupahakemusta on täydennetty 19.8.2024. Täydennyksen tiedot on esitetty kertoelmaosassa.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu Lempäälän kunnan julkisten kuulutusten ilmoitustaululla 17.9.-24.10.2024. Hakemusasiakirjat ovat olleet yleisesti nähtävillä 17.9.-24.10.2024 sähköisesti Lempäälän kunnan verkkosivuilla: www.lempaala.fi > Asuminen ja ympäristö > Ympäristö ja luonto > Ympäristönsuojelun luvat ja ilmoitukset > Vireillä olevat luvat ja ilmoitukset.

Hakemuksesta on ilmoitettu vaikutusalueella yleisesti leviävässä Lempäälän-Vesilahden Sanomissa 25.9.2024. Niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, on lisäksi tiedotettu erikseen lupahakemuksesta.

Lausuntopyynnöt

Lupahakemuksesta on pyydetty lausuntoa kunnan terveydensuojeluviranomaiselta, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksesta ja Lempäälän kunnan kaavoituspäälliköltä.

Lausunnot

Terveydensuojeluviranomainen toteaa lausunnossaan (25.9.2024), että terveydelliseltä kannalta on otettava huomioon seuraavaa:

1. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää lähimpien asuinkiinteistöjen pihassa klo 07–22 ekvivalenttimelutasoa LAeq 55 dB eikä loma-asuntojen pihassa vastaavaa arvoa 45 dB. Toiminnan aikana on tarvittaessa tehtävä melumittauksia lähimmissä häiriintyvissä kiinteistöissä. Varastokasat on sijoitettava meluavan toiminnan ja asutuksen väliin meluesteeksi.
2. Pölyn leviämistä on estettävä aktiivisen kastelun lisäksi esim. murskaimen ja sen kuljettimen koteloinnilla tai katoksilla. Myös lähteviä kiviaineskuormia tulisi kastella kuljetuksen aiheuttaman pölyn vähentämiseksi. Kuljetuksesta aiheutuva pöly ei saa levitä kuljetusreitillä olevien asuin- tai lomakiinteistöjen pihaan.
3. Alle 500 m etäisyydellä toiminta-alueen rajasta sijaitsevien talousvesikaivojen veden laatua on tarkkailtava toiminnan aikana.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueen ympäristönsuojelu sekä yhdyskunnat ja luonto -yksikkö toteaa lausunnossaan (24.10.2024) seuraavaa:

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen alueella on mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain, ympäristönsuojelulain, vesilain tai luonnonsuojelulain tarkoittamaa haittaa.

Pirkanmaan ELY-keskus on tutustunut vireillä olevaan hakemukseen ja lausuu seuraavaa:

Melu

VNa 800/2010 asetus (ns. muraus-asetus) määrittää viikko- ja päivätason toiminta-aikoja, koska asuin- ja lomarakennuksia on alle 500 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta. Lähimmät

häiriölle alttiit kohteet sijaitsevat noin 300 metrin päässä suunnitelma-alueen reunasta. Tämän vuoksi erityisesti meluvaikutusten hallinta on suunniteltava huolellisesti.

Melulähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle ja kalliorintauksen suojaan. Raaka-aine-, pintamaa- ja tuotevarastokasat on pidettävä melun leviämisen estämisen kannalta riittävän korkeina ja ne on sijoitettava siten, että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy.

Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriölle alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Asumiseen käytettävillä alueilla sekä täydennysrakentamiskohteissa, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22–7) 50 dB. Uusilla alueilla melutason yöohjearvo on 45 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB.

Pöly

Pölyn leviämisen ehkäisemiseksi varastokasoja, louhetta tai muita pölyn lähteitä on kasteltava kuivalla säällä. Pölyämistä tulee estää pitämällä materiaalien pudotuskorkeudet alhaisina.

Toiminta-ajat

Hämeen Kuljetus Oy hakee hieman pidempiä toiminta-aikoja aikaisempaan lupaan nähden. Haettavat toiminta-ajat ovat louhinnan (poraamisen ja räjäytykset) osalta samat kuin edeltävässä ympäristöluvassa (1.9.–15.4.). Rikotus ja murskaus on ajoittunut välille 1.8.–15.5. ja uudessa hakemuksessa toiminnanharjoittaja haluaisi pidentää aikaa 1.8.-1.6 välille. Lintujen pesimärauhasta annettujen suositusten mukaisesti ELY- keskus katsoo, että louhinnan, murskauksen ja muiden näihin liittyvien melua aiheuttavien toimintojen rajoittaminen lintujen herkimmän pesimäajan ulkopuolelle on alueella edelleen perusteltua. Toiminta-alueen läheisyydessä on havaittu melulle herkkiä lintulajeja ja erityisesti kaakkurin tiedetään olevan herkkä pesimäajan alkuvaiheessa aiheutuvalle häiriölle. Kaakkurin pesimisympäristö Iso-Muurajärvellä sijaitsee noin 400 metrin etäisyydellä. Kaakkurit voivat aloittaa pesintänsä jo toukokuun alkupuolella. ELY-keskus katsoo että rikotus- ja murskaustoimintaa voi harjoittaa alueella 1.8.–15.5. aikavälillä.

Toiminta

Turvallisuusnäkökohdat tulee ottaa huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat. Jyrkille luiskille pääsy on estettävä. Mahdolliset polttoaineiden ja öljytuotteiden varastot, sekä työkoneiden huolto- ja säilytyspaikat tulee suojata tarkoituksenmukaisesti. Poltto- ja voiteluaineet on varastoitava lukittavassa kaksoisvaippasäiliössä, jonka lähellä on imeytysturvetta vahinkojenvaralle. Öljyvahingoista ja mahdollisista muista päästöistä on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle, pelastuslaitokselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

Jälkihoito

ELY-keskus katsoo, että ottamisalue tulee jälkihoitaa ympäristöministeriön uusimman oppaan (Maa-ainesten kestävä käyttö, 2023) mukaisesti. Luvassa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen.

Jälkihoitoon alueelle voi tuoda vain puhtaita maita alueella jo olevan aineksen lisäksi. Noin puolen metrin paksuinen maakerros on riittävä metsän kasvulle ja alueen sopeuttamiselle ympäröivään luontoon ja maisemaan. Alueelle ei saa muodostua luvatonta maankaatopaikkaa. Maisemointiin ei saa käyttää maa-aineksia, joiden mukana alueelle

pääsee vieraslajeja (lupiini, jättipalsami, jättiputki).

Asia on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueen ympäristönsuojelu sekä yhdyskunnat ja luonto -yksiköissä.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueen luontoyksikkö toteaa täydentävässä lausunnossaan (8.11.2024) seuraavaa:

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto luontoarvojen huomioimisesta hankkeessa: Niinivuoren maa-ainosalueen läheisyydessä on kaksi hajuheinäesiintymää. Hajuheinä on EU:n luontodirektiivin liitteen IV a) -laji, jonka esiintymän hävittäminen tai heikentäminen on kielletty. Alueelle aikaisemmin myönnetyn luvan lupaehdoissa (kohta 33) todetaan, että ”toiminnanharjoittajan tulee seurata toiminnan vaikutuksia hajuheinäesiintymiin. Esiintymät tulee tarkistaa maastossa ensimmäisen toimintavuoden aikana sekä viiden vuoden välein ottamistoiminnan ajan. Seurantareportit on toimitettava välittömästi valmistumisen jälkeen tiedoksi Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluun sekä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen”.

Hajuheinäseuranta on toteutettu vuosina 2018 ja 2023. Lajia ei havaittu kummallakaan seurantakohteella kesällä 2018. Vuonna 2023 lajia havaittiin kasvupaikalla 1, jossa elinympäristö on säilynyt. Kasvupaikalla 2 on tehty hakkuita ja alue todettiin kummankin vuoden seurantakäynnillä puustoisuuden, valoisuuden ja kosteuden suhteen muuttuneiksi. Esiintymispaikka 2 ei selvitysten mukaan ole enää lajille soveltuva. Maa-aineslupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi, jonka aikana alueen ympäristön olosuhteet voivat muuttua. Maa-ainosalueen ja hajuheinäesiintymän välisen suojaavan metsikön pysyvyys ei ole taattua, jolloin mm. pölyn leviäminen alueelle voi olla laajempaa. Lajiesiintymän tilaan yleisesti vaikuttavien tekijöiden vuosittaisten vaihteluiden takia seurantaa on perusteltua jatkaa kasvupaikalla 1 uuden lupakauden aikana vähintään kerran. Kasvupaikka 2 on muuttunut, eikä sitä ole välttämätöntä sisällyttää seurantaan.

Maa-ainosalueen itäreunalla on luonnonsuojelulain 64 §:n mukainen metsälehmusmetsikkö, joka on rajattu ELY-keskuksen päätöksellä (Niinivuoren lehmusmetsikkö, LTA238504). Aiemmassa luvassa on määriteltä, että metsälehmusmetsikön ja maa-ainestenoton väliin tulee jättää 20 m suojavyöhyke. Suojavyöhyke on huomioitu myös uudessa maa-ainesten ottosuunnitelmassa asianmukaisesti. Suojavyöhykkeen puusto on hakattu. ELY-keskus suosittelee, että alue metsitetään mahdollisimman nopeasti, jotta toiminnan pölyvaikutusta ja reunapuuston altistumista mm. myrskytuhoille voidaan vähentää.

Lempäälän kunnan kaavoituspäällikkö toteaa lausunnossaan (22.10.2024) seuraavaa:

Vuoden 2014 luvan käsittelyn jälkeen kymmenessä vuodessa on alueelle tullut muutoksia. Maakuntakaava 2040 on tullut voimaan ja vaihemaakuntakaava on ehdotusvaiheessa ja menossa yleisesti nähtäville. Lempäälän strateginen yleiskaava on valmistunut. Ottoalue on osin Säijän osayleiskaavan alueella (EO) ja osin ko. kaava-alueen ulkopuolella. Järvien ympäristöt rakennuspaikkoineen olivat aikaisemmin rantojen osayleiskaavassa 1993. Rakennuspaikat siirtyivät lopulta Säijän osayleiskaavaan samoin aluerajauksin ko. alueella. Kaavaan on merkitty rakennuspaikkojen määrät sulkuihin. Yhä Ison-Muurajärven rannalla on kaksi rakennettua lomarakennuspaikkaa ja kolme rakentamatonta. Maanottoa lähimpänä oleva rakennuspaikka on tällä hetkellä kiinteistövälittäjällä myynnissä.

Maanottoaluetta ei olla laajentamassa aikaisemmasta luvasta. Ottoalueen raja eroaa vain hieman verrattuna aiempaan lupaan (alla oleva kartta). Ottoalueen pohjoispuolella on alueita, mihin ottamistoiminta ei ole vielä edennyt. Kyseessä on aikaisemmin luvitetun toiminnan jatkamisesta. Ottamismäärä on ko. alueella kuitenkin niin suuri, että sitä ei saatane otetuksi seuraavankaan kymmenvuoden aikana.

Ottamisalue sijaitsee maakuntakaavan 2040 maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, joka on ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä. Koska ottamisalue ei laajene nykyisestä luvasta, ei ottamistoiminnalla tulle olemaan merkittäviä haittavaikutuksia. Ottamiskorkeus +145 metriä on sama kuin aiemmin eikä aiheuttane haetun mukaisesti haittaa tulevalle maankäytölle. Seuraavan kymmenen vuoden ajan haittavaikutukset liittyvät ottamistoiminnan vaikutuksiin.

Ottamistoiminnan jälkihoidossa tulee huomioida, että alue maisemoidaan, siistitään ja jätetään luontaiseen kuntoon. Maaston muotoilussa tulee pyrkiä luontaisuuteen. Luiskan ylä- ja alaosat tulee pyöristää ympäristön ja maaston muotoihin sopiviksi ja luiskat sopivan vaihteleviksi. Vanhat meluvallit ja muut vallit tulee tasata. Jyrkkiä kohtia tulee välttää. Kymmenen vuoden aikana alueen maankäytölliset suunnitelmat voivat kuitenkin tarkentua alempana kerrotun MAL-sopimuksen toimenpiteiden myötä.

Ratapiha ja tuleva osayleiskaava:

Alue sijaitsee myös maakuntakaavan kaupunkiseudun läntisen yritysalueiden kehittämisvyöhykkeellä ja VAK-ratapihan huomiointivyöhykkeen reuna-alueella. Vyöhykkeet on kaavoitettu mahdollisen junan oikoradan rakentamisen jälkeen tuleviksi vaikutusvyöhykkeiksi.

Uusi valtion ja Tampereen kaupunkiseudun välinen MAL eli maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus vuosille 2024–2027 on hyväksytty kunnissa ja seutukunnassa sekä puollettu talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa 23.9.2024. Lempäälän kunnanvaltuustossa ko. sopimus hyväksyttiin 25.9.2024. Valtio hyväksyy sopimukset 5 valtioneuvoston periaatepäätöksellä loppuvuodesta 2024. Sopimukset on tarkoitus allekirjoittaa joulukuussa 2024.

MAL-sopimusehdotuksessa 28.8.2024 on toimenpidekohdassa seuraava teksti: ”Sopimuskaudella kaupunkiseutu ja Väylävirasto edistävät yhdessä järjestelyratapihan siirtoa ja multimodaalin logistisen solmun mahdollistamista uudessa sijainnissa. Lempäälän kunta valmistelee yleiskaavaa järjestelyratapihan siirron mahdollistamiseksi ja Tampereen kaupunki jatkaa maankäytön suunnittelua nykyisen järjestelypihan alueella ja arvioi muutoksen yhdyskuntarakenteelliset vaikutukset.”

Tulevassa osayleiskaavassa suunnittelualue tulee kattamaan ottoalueenkin. Siten myöhemmässä vaiheessa saadaan tarkempia tietoja junan oikoradan ja järjestelyratapihan sekä siihen liittyvien toimintojen mahdollisesta alueesta.

Rakennuspaikkojen huomioiminen:

Maanottotoiminnan melujen hallinta tulee suunnitella. Lähempänä kuin olemassa oleva lomarakennuspaikka (melumittauspiste 2) on tällä hetkellä myynnissä osayleiskaavan mukainen lomarakennuspaikka. Rakentamattomat rakennuspaikat on kerrottu jo kaavoituspäällikön lausunnossa 2014 ja ne olivat merkittynä silloisessa ja ovat nykyisessä osayleiskaavassa. Rakennuslupa tulee voida myöntää ilman erityistä melusuojausta. Rakennuspaikka on alle 300 metrin päässä ottoalueesta. Osayleiskaavan EO ja RA alueiden välinen lyhin etäisyys on noin 130 metriä.

Muistutukset ja mielipiteet

Nurmen kyläyhdistys ry toteaa muistutuksessaan (22.10.2024) seuraavaa:

Kyläyhdistys ei puolla lupien jatkamista hakijan esittämässä muodossa, vaan edellyttää toiminnan suuntaamista loughintamontun maisemoinnin valmisteluun mahdollisimman pian, niin että raskas liikenne alueelle voidaan lopettaa.

Niinivuori-Seppälä ei sijaitse Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 määritellyllä maa-ainesten ottoalueella, joka sekä kattaa todella ylenpalttisen 150 hehtaarin alueen Nurmen kylän pohjoispuolen metsäalueilla. Ko. alueella on jo kaksi suurta kalliokiviaineksen ottoaluetta (Destian Pitkäkallio ja alun perin Toivosen Soralle luvitettu viereinen kallion louhinta-alue), jotka ovat erittäin aktiivisesti toimivia ja ilmeisesti jatkavat laajentuen vielä kymmeniä vuosia. Kolmas alue, yli kymmenen hehtaaria käsittävä Paarenkallion alue (hakija NCC Industry Oy) sai Lempäälän ympäristöviranomaiselta vuosi sitten 20 vuoden maa-aines- ja ympäristöluvut sekä luvan aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta, Nurmen kyläyhdistyksen kielteisestä kannasta huolimatta. Myös lukuisat yksityishenkilöt vastustivat Paarenkallion maa-ainesluvan myöntämistä, ja Paarentien tiekunnalla oli huomautettavaa lupaehtoihin. Nämä kaikki sivuutettiin kuitenkin syistä, jotka kaipaivat tarkempaa analyysiä.

Niinivuori-Seppälä sijaitsee erityisiä luontoarvoja omaavan Muurajärvien-Muurannotkon-Kalliojärven metsäalueen välittömässä läheisyydessä (Säjän osayleiskaavan luontoselvitys, kohteet 55–68). Alun perin tuolle alueelle on Lempäälän kunnan taholta esitetty luonnonsuojelualuetta, mikä aie valitettavasti jäi viime vuosikymmeninä toteuttamatta. Luonnonoloiltaan se on verrattavissa Pulkajärven Natura-alueeseen, eli samoja suurten metsäalueiden lajeja kuten metso ja karhu esiintyy molemmilla alueilla. Metsokanta Muurajärven-Kalliojärven alueella on voimistunut viime vuosina, ehkä juuri Niinivuori-Seppälän räjäytystoiminnan tauottua. Karhujen reviirit ovat laajoja, mutta parin-kolmen vuoden takaa on varmoja havaintoja Paarentien seudulta.

Hakijan hakemuksessa löytyy sama virhe, joka jostakin syystä ilmoitetaan faktana tuoreimmissa Lempäälän kunnan käyttämissä luontoselvityksissä: sivulla 12 todetaan Kalliojärvellä olevan kaakkurihavainto vuonna 2015 (yhdestä linnusta). Kaikki paikalliset tietävät Kalliojärven kaakkuripariskunnan vakiintuneeksi pesimälammeksi, josta myös vuosittain lähtee poikanen tai poikasia muuttomatkalle.

Useita vapaa-ajan asuntoja sijaitsee Niinivuori-Seppälän ottoalueen välittömässä läheisyydessä. Kalliojärven rannoilla on kolme vapaa-ajanasuntoa, joille on myönnetty rantaosayleiskaavaa tehtäessä kaavavaraus ja myöhemmin rakennusluvut. Lisäksi ns. Vatusen saralla Kalliojärven itäpäässä sijaitsee laituria ja parakkisauna MY 1-alueella. Pikku Muurajärven pohjoisrannalla on yksi käytössä oleva mökki ja Muurajärven rannalla ilmeisesti kaksi rakennusta sauna/vapaa-ajankäytössä. Ko. alueella Muurajärven pohjoisrannalla eli n. 300 m päässä tulevasta louhosalueesta on parhaillaan myynnissä 160 neliön vapaa-ajanasunnolle tarkoitettu tontti, rantaosayleiskaavassa on merkintä R3 tuossa kohdassa.

Ehdotetut toiminta-ajat rikotukselle ja murskaukselle (1.8–1.6.) aiheuttavat liikaa häiriötä arvokkaalle pesimälinnustolle ja myös virkistyskäytölle alueella liikkuville henkilöille. Seutu on tunnettua mustikan- ja puolukanpoimintamaastoa, mitä jokamiehenoikeuteen liittyvää toimintaa (marjastus ja sienestys) tomu haittaisi laajalla alueella. Alueella on kaadettu puita, eikä ainakaan Kalliojärven suuntaan harva männikkö riitä poistamaan meluhaittaa nykyäänkään. Pelkkä kuormaus- ja kuljetustoimintakin aiheuttaa nykyisellään häiritsevää melua (kolinaa ym) Juustopolun lähistön maastoon (henkilökohtainen havainto).

Metson soidin todennäköisesti häiriintyy pahasti räjäytystöiden (1.9.–15.4.) aikana kevättalvella. Metson soidinalueet tulisi kunnan luvituksessa huomioida. Ikävä kyllä Lempäälän puoleisia, Pulkajärven Natura-alueen kaakkois- ja itäpuolisia metsojen pesintä- ja soidinalueita ei ole selvitetty, vaikka tieto olisi kovasti tarpeen suurten väylähankkeiden valmistelussa. Metso kuuluu Suomen kansainvälisiin vastuulajeihin linnustonsuojelussa (EU:n lintudirektiivin liite 1:n laji, kuten kaakkurikin). Muistutuksen liitteenä on toimitettu tekstikatkelma otsikolla ”Metson soidinpaikkojen huomioimisesta tuulivoimarakentamisessa”.

Tomuhaitta raskaiden ajoneuvojen Juustopolulla ja Paarentiellä ajosta on ollut voimakas kesäisin, vähentäen mahdollisuuksia hyödyntää marja- ja sienisatoa. Käytännössä tietä ei ole kasteltu asuttujen kiinteistöjen kohtia lukuun ottamatta. Myös lukuisia arvokkaita luontokohteita haittaa pölyäminen mm. Muuranojan varteen. Toinen jatkuva ongelma koskien kuljetuksia koko yli kahden kilometrin mittaisen Juustopolun osalta on tieväylän kapeus, joka ei mahdollista edes henkilöauton ja sorarekan tai kuorma-auton ohitustapahtumaa muutoin kuin muutaman levikkeen kohdalla. Ikäviä yllätyksiä ja vaaratilanteita on käytännössä seurannut kapealla, mäkisellä, mutkaisella ja metsäisellä Juustopolulla autolla liikkuville. Varsinkin vanhemmalle välle vaatimus peruuttaa oma henkilöauto takana muutaman sadan metrin päässä olevalle ohituspaikalle sorarekan tieltä on tuntunut pelottavalta. Sorakuljetuksia on luvassa 8–15 raskasta ajoneuvoa vuorokaudessa arkisin klo 07-22. Muistikuvissa kuitenkin on, että myös viikonloppuina ja pyhäpäivinä on täysin mahdollista kohdata sepeliä kuljettava ajoneuvo Paarentiellä tai Juustopolulla. Toistaiseksi liikenne on kulkenut Pirkkalan suuntaan Paarentietä, mutta jos tilanne muuttuu Nurmelta Lempäälään suuntautuvaksi, tieliikenteen riskit ja haitat Nurmen kylässä lisääntyvät entisestään.

Hakemuksessa viitattiin lähistölle suuntautuviin kuljetuksiin, ja karttakuvassa näkyi uuden järjestelyratapihan toimintojen vara-alue Kalliojärven pohjoispuolella. Onhan selvää, että haetun kymmenen vuoden aikana ei edes järjestelyratapihan siirtosuunnitelman päätös ole saanut lainvoimaa, ja kartassa harmaalla ja vinoviivalla merkitty vara-alue jää joka tapauksessa tyhjäksi rakentamisen perusvaiheessakin. Eli koko kymmenen vuoden ajan liikenne kulkisi Nurmen suuntaan.

Hakijan kuuleminen: vastine

Hakijalle varattiin tilaisuus tulla kuulluksi annetuista lausunnoista, muistutuksista ja mielipiteistä.

Hakija toteaa vastineessaan (28.11.2024) seuraavaa:

Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnossa otetaan tarkemmin kantaa alueen läheisyydessä olevaan lehmusmetsikköön. Lehmusmetsikön ja ottamisalueen väliin on jätetty aiemman luvan mukaisesti 20 m suojavyöhyke, joka huomioitu myös jatkosuunnittelussa. Aiemmassa luvassa on määritelty, että metsälehmusmetsikön ja maa-ainestenoton väliin tulee jättää 20 m suojavyöhyke. Suojavyöhyke on huomioitu myös uudessa maa-ainesten ottosuunnitelmassa asianmukaisesti.

ELY-keskus suosittelee lausunnossaan, että alue metsitetään mahdollisimman nopeasti, jotta toiminnan pölyvaikutusta ja reunapuuston altistumista mm. myrskytuhoille voidaan vähentää. Puustoa ei ole alueelta poistettu hakijan toimesta, ja alue on osin lähtökohtaisesti avokalliota, jonka metsitys ei nykyisellään ilman pintamaiden lisäämistä alueelle ole mahdollista.

ELY-keskus katsoo, että rikotus- ja murskaustoimintaa voi harjoittaa alueella 1.8.–15.5. aikavälillä, hakija vastaa, että hyväksyy ko. toiminta-ajat.

Melua ja pölyä hallitaan alueella vakiintuneilla käytännöillä. Alueella on ollut kallonottotoimintaa n. 25 vuoden ajan, ja toiminnassa noudatetaan voimassa olevia lupaehtoja. Toiminta on ympäristölupaviranomaisen seuraamaa, ja ympäristövaikutuksia tarkkaillaan lupaehtojen mukaisesti.

Hajuheinäesiintymää tullaan seuraamaan pohjoisemmalla kasvupaikalla Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti vähintään kerran lupakauden aikana.

Ottamisalue tullaan maisemoimaan mahdollisimman luontaisesti ympäristöön sopivaksi. Mahdolliset maankäytölliset suunnitelmat ja toimenpiteet tullaan huomioimaan alueen jälkihoidossa, kun tiedot tarkentuvat.

VIRANOMAISLAUTAKUNNAN RATKAISU

Viranomaislautakunta päättää myöntää Hämeen Kuljetus Oy:lle kiinteistöä Niinivuori-Seppälä 418-402-6-18 koskevan määräaikaisen 21.12.2024 voimassa olevan maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisen yhteisluvan kalliokiviaineksen ottamiseen sekä kiviaineksen louhintaan ja murskaukseen. Jälkihoitotoimenpiteet on suoritettava loppuun viimeistään 8 kuukauden kuluessa lupa-ajan päättymisestä.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §)

Viranomaislautakunta määrää, että toiminta voidaan aloittaa tämän päätöksen lupamääräyksiä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Luvan haltijan on ennen aloittamislupaan sisältyvän toiminnan aloittamista asetettava 8000 euron suuruinen hyväksytty vakuus kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen eduksi ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Toiminta on toteutettava lupahakemuksen ja sen täydennyksissä esitettyjen tietojen mukaisesti, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä. Toiminnassa on noudatettava myös valtioneuvoston asetuksen (800/2010) vaatimuksia, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Vastuuhenkilöä koskeva lupamääräys

1. Tämän lupapäätöksen mukaista toimintaa varten on nimettävä vastuuhenkilö, joka vastaa mm. toiminnan käyttötarkkailusta, jäte- ja polttoainehuollon asianmukaisuudesta, hulevesien keräily- ja käsittelyjärjestelmien hoidosta, muualta tuotavan maa-aineksen laadun tarkkailusta sekä työmaapäiväkirjan pidosta. Toiminnalle on oltava nimettynä myös onnettomuus- ja häiriötilanteita varten vastuuhenkilö. Vastuuhenkilön (tai henkilöiden) nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluun. Vastuuhenkilön vaihtumisesta on ilmoitettava viipymättä valvontaviranomaiselle.

Maa-aineslain nojalla annettavat lupamääräykset

Vakuus

2. Hakijan tulee asettaa 60 000 euron suuruinen hyväksytty vakuus luvassa maa-aineslain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamiseksi (jälkihoitotoimenpiteet). Vakuus on asetettava luvassa osoitetun lupaviranomaisen eduksi ennen tämän lupapäätöksen mukaisen ottamistoiminnan aloittamista. Vakuutta voidaan purkaa sitä mukaa kuin alueen jälkihoitotoimenpiteet etenevät. Vakuuden on oltava 1/5 suuruisella osalla voimassa vähintään vuosi yli alueen lopputarkastuksen, jossa kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät toimenpiteet on hyväksytty.

Lupaviranomainen voi tarvittaessa hyväksyä muutoksen annettuun vakuuteen.

Lupaviranomainen voi myös määrätä lisävakuuden asettamisesta, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä jälkihoitotoimenpiteiden suorittamiseksi.

Alueen käyttö

3. Kalliokiviaineksia saa ottaa enintään 495 000 kiinto-m³. Ottamisalueen rajauksen ja etenemissuuntien tulee olla tämän päätöksen liitteenä 3 olevan ottotoimintaa koskevan suunnitelmakartan mukaisia (Taratest Oy, 15.8.2024). Alin sallittu ottotaso on + 145 (N2000-korkeusjärjestelmässä).
4. Ottamistoiminnan aikana ottamisalueen rajojen tulee olla merkittynä selvästi maastoon. Alueella tulee myös olla valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään sidottuja korkeusmerkintöjä niin, että alinta sallittua ottotasoa pystytään valvomaan.

5. Kaikki ottamisalueen loiventamattomat kallio- ja maaleikkaukset, jotka ovat yli kaksi (2) metriä korkeita, tulee suojata sellaisilla leikkauksen yläreunaan sijoitettavilla aidoilla (teräsverkkoaita tms.) tai maa- tai kivivalleilla, jotka estävät tehokkaasti tahattoman pääsyn leikkauksen reunalle. Putoamisvaarasta on varoitettava kyltein, jotka sijoitetaan ympäröivään maastoon reunan lähelle. Koko ottamisalue tulee merkitä maastoon riittävän selvästi vahinkojen estämiseksi (esim. työmaa-aidalla, lippusiimalla, varoitusnauhalla) sekä riittävällä määrällä louhinta-alueesta varoitettavia kylttejä.
6. Luvan saajan tulee pitää jatkuvasti edellä mainitut merkinnät ja suojausrakenteet kunnossa.

Jälkihoitotoimenpiteet

7. Jälkihoitotoimenpiteisiin tulee luiskien muotoilun osalta ryhtyä sitä mukaa, kun ottotoiminta edistyy. Ottamisalueen pohja tulee kallistaa ja muotoilla niin, että sinne ei kerry pintavesiä. Maisemoinnissa tulee pyrkiä luontaisiin maaston muotoihin ja jyrkkien kohtien jättämistä tulee välttää. Luiskat tulee muotoilla kaltevuuteen 1:2 tai loivemmiksi. Meluvallit ja muut vallit tulee tasata maisemoinnin yhteydessä. Metsityksen onnistuminen tulee tarkistaa ja paikkaistutus paljaaksi jääneille kohdille tulee tehdä viimeistään kolmen kasvukauden jälkeen. Jälkihoitotoimenpiteet koskevat myös varastointikäytössä olleita/olevia alueita, joilla ottotoimintaa on ollut aiempien lupien voimassaoloaikana.
8. Maisemointiin voidaan tuoda tarvittaessa muualta pilaantumattomia maa-aineksia kuitenkin enintään 75 000 m³. Alueen maisemoinnissa hyödynnettävät maa-ainekset eivät saa sisältää jättemateriaaleja. Vastaanotettavien maa-ainesten haitallisten aineiden pitoisuuksien tulee alittaa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (214/2007, PIMA-asetus) mukaiset alemmat ohjearvot. Maa-aines ei saa olla peräisin kohteista, joissa tiedetään tai on aiheutta epäillä maaperän olevan pilaantunutta (esim. pilaantuneen maaperän kohteet, teollisuustontit, jakeluasemat, pysäköintialueet) tai joissa on todettu haitallisia vieraslajesiintymiä. Alueelle ei saa muodostua luvatonta maankaatopaikkaa.
9. Alueelle tuotavat maa-aineskuormat on tarkastettava ennen vastaanottamista alueelle. Kuormien osalta on varmistuttava, että saadaan riittävä ja luotettava selvitys aineserien alkuperästä ja pilaantumattomuudesta. Kuormista on tarvittaessa edellytettävä tutkimustuloksia ja asiantuntijalausuntoa laadusta. Kuormista tulee pitää käyttöpäiväkirjaa, josta selviää tuontipäivämäärä, syntypaikka (alkuperä), määrä ja laatu. Kirjanpito on pyydettäessä esitettävä ympäristönsuojeluviranomaiselle ja säilytettävä vähintään kuuden vuoden ajan.
10. Muualta tuotavien pilaantumattomien maa-ainesten tuonnin tulee perustua hakemuksen mukaisesti maisemoinnin työvaiheiden etenemiseen. Myös hyödyntäminen meluntorjuntarakenteiden toteuttamisessa tulee kyseeseen. Alueelle ei saa muodostua maa-ainesten laajaa ja pitkäkestoista varastointia. Luvan saajan on huolehdittava, että ottoalueelta kuorittavista pintamaista ja muualta tuotavista maa-aineksista ei aiheudu ympäristön pilaantumista. Toiminnassa on myös huolehdittava, että haitallisia vieraslajeja (mm. lupiini, jättipalsami, jättiputki) ei pääse leviämään ympäristöön.

Ottajan korvausvelvollisuus

11. Maa-aineksen ottaja on velvollinen korvaamaan ympäristön tonteille, rakennuksille ja tiestölle otosta mahdollisesti aiheutuvat haitat ja vahingot, mikäli niitä todetaan. Kunta ei osallistu ottotoiminnasta aiheutuviin haitan- tai vahingonkorvauksiin. Lisäksi luvan saajaa muistutetaan siitä, että vaikka etukäteen arvioiden toiminnasta ei syntyisikään haittoja, on luvanhaltija eri lakien, mm. maa-ainelaki, ympäristönsuojelulaki ja luonnonsuojelulaki, mukaisissa vastuissa toiminnasta mahdollisesti aiheutuvista haitoista ja rikkomuksista sekä velvollinen tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Ympäristönsuojelulain nojalla annettavat lupamääräykset

Yleiset määräykset pilaantumisen ja haittojen ehkäisemiseksi

12. Toiminnot alueella tulee järjestää niin, ettei niistä aiheudu haittaa terveydelle tai ympäristölle eikä epäsiisteyttä tai roskaantumista. Luvanhaltijan on seurattava toimialansa parhaan taloudellisesti käytettävissä olevan tekniikan kehittymistä sekä energiatehokkuuden parantamista ja varauduttava tällaisten tekniikoiden käyttöönottoon.

Toiminnan laajuus ja kapasiteetti

13. Alueelta irrotettua kalliokiviainesta saa murskata siten, että vuotuinen murskattavan aineksen tuotanto on enintään 151 200 tonnia.

Toiminta-ajat ja toiminnasta ilmoittaminen

14. Louhittavan alueen pintamaiden kuorintaa ja kalliopinnan puhdistusta saa tehdä 1.8.–14.4. välisenä aikana maanantaista perjantaihin klo 7.00–22.00.
15. Kalliokiviaineksen louhintaa (porausta ja räjäytykset) saa tehdä ajalla 1.9.–15.4. ja louheen riktosta ja murskausta ajalla 1.9.–15.5 maanantaista perjantaihin arkipyhät ja aattopäivät pois lukien.

Toiminnassa on noudatettava seuraavia päivittäisiä kellonaikoja:

- poraaminen on tehtävä ma-to klo 7.00–21.00 ja pe klo 7.00–18.00
- räjäytykset on tehtävä ma- pe klo 08.00–18.00
- riktostus on tehtävä ma-pe klo 8.00–18.00
- murskaus on tehtävä ma-pe klo 7.00–22.00

16. Valmiiden tuotteiden ja pilaantumattomien maa- ja kiviainesten kuljetusta ja siihen liittyvää toimintaa (kuormausta) saa tehdä ympäri vuoden arkisin maanantaista perjantaihin klo 7.00–22.00 arkipyhät ja aattopäivät pois lukien.

17. Toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa etukäteen Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluun, kun uusi toimintajakso aloitetaan sekä toimintajakson arvioitu kesto aika.

Räjäytyksistä on lisäksi ilmoitettava (esim. puhelimitse) viimeistään räjäytysten suorittamista edeltävänä päivänä Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluun ja alle 500 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta sijaitsevien asuinrakennusten ja muiden häiriintyvien kohteiden omistajille, mikäli he haluavat/tarvitsevat ilmoituksen (antavat yhteystietonsa). Räjäytyksistä on varauduttava ilmoittamaan myös kauempana oleviin kohteisiin erikseen niin pyydettyäessä.

Meluntorjunta

18. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää asumiseen käytettävillä alueilla päivällä (klo 7–22) ekvivalenttimelutasoa 55 dB (LAeq). Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melu ei saa ylittää päivällä (klo 7–22) ekvivalenttimelutasoa 45 dB (LAeq). Jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen on lisättävä 5 dB ennen sen vertaamista edellä määrättyihin raja-arvoihin.

19. Louheen käsittely ja murskaus tulee sijoittaa ottotoiminnan edetessä aina alimmalle mahdolliselle tasolle ja kalliorintauksen suojaan. Käytettävän kaluston meluntorjunnassa on käytettävä koteloiteja, kumituksia tai muita vastaavia ääniteknisesti parhaita meluntorjuntatoimia. Raaka-aine- ja tuotevarastokasat sekä maisemointiin hyödynnettävät maa-ainekasat on pidettävä melun leviämisen estämisen kannalta riittävän korkeina ja ne on sijoitettava siten, että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy. Kun poravaunu sijoittuu hankealueen eteläpuolelle ja itäreunaan, tulee varautua sijoittamaan vähintään 1,5 m korkeita maa aineskasvoja tai muuta vastaavaa

melusuojausta poravaunun etelä- ja itäpuolelle, jotta poravaunun aiheuttaman melun leviämistä Iso-Muurajärven suuntaan voidaan ehkäistä.

Tärinä

20. Räjähäytystyöt on tehtävä ammattitaitoisesti, suunnitelmallisesti ja varovaisuutta noudattaen, niin että räjäytyksistä ei aiheudu vaaraa tai haittaa. Kohteen räjäytystöissä on noudatettava louhinnan ympäristöselvitystä (Taratest Oy 28.1.2015 / päivitetty 19.8.2024). Tarvittaessa riskikartoitus on päivitettävä.

Ilmaan joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittaminen

21. Luvanhaltijan on järjestettävä toimintansa siten, että lähimpien asuinrakennusten pihalualueilla ei ylitä hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) osalta ilmanlaadusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (79/2017) annetut raja-arvot (50 µg/m³, 24 h keskiarvona).
22. Pölyämistä on estettävä pölylähteiden ja varastokasojen sijoittelulla, pitämällä kuormattavan ja murskauslaitoksen kuljettimelta putoavan kiviaineksen putoamiskorkeus mahdollisimman matalana sekä koteloimalla laitteistoja tai käyttämällä kastelua tai pölyn talteenottolaitteita tai muuta pölyn torjumiseksi parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Pölyntorjuntatoimenpiteiden tulee olla käytössä myös talvella. Mikäli pölyntorjunta ei ole mahdollista ja pölyhaittaa syntyy, tulee toiminta keskeyttää, kunnes olosuhteet mahdollistavat toiminnan uudelleen käynnistämisen.
23. Varastokasat, ajoneuvojen kuormat ja toiminta-alueen liikennealueet on hoidettava siten, että niistä ei aiheudu haitallista pölyämistä. Kuormauksista ja kuljetuksista aiheutuvat kohtuuttomat pölyhaitat on tarvittaessa ehkäistävä kastelulla tai muilla keinoin. Pölyntorjuntaan ei saa käyttää pohjavedelle haitallisia aineita.

Hulevedet ja pintavesien suojele

24. Valumavesien johtamisesta maastoon ei saa aiheutua pinta- tai pohjavesien pilaantumista vaaraa eikä vettymis- tai muuta haittaa viereisillä tiloilla. Valuma- ja suotovedet tulee kerätä ja johtaa mitoitukseltaan riittävän selkeydysaltaan kautta alueen ulkopuolelle.
25. Selkeydysaltaan ja louhepenkan toimivuutta on seurattava säännöllisesti. Selkeydysallas on tyhjennettävä sinne laskeutuneesta kiintoaineesta tarvittaessa, kuitenkin viimeistään siinä vaiheessa, kun se on puolillaan hienoainesta. Selkeydysaltaasta poistettava liete tulee sijoittaa siten, että se ei uudelleen ajaudu selkeydysaltaaseen.

Maaperän ja pohjaveden suojele

26. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Työkoneiden tankkaukseen sekä polttonesteiden, voiteluaineiden ja vaarallisten jätteiden säilytykseen tarkoitetun tukitoiminta-alueen on oltava alustaltaan nesteitä läpäisemätön, tankattavan kaluston aiheuttamaan mekaanista kulutusta kestävä sekä reunoiltaan korotettu.
27. Polttoaineiden, kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliöt, astiat tai varastot on suojattava (valuma-allas, kaksoisvaipparakenne, tai vastaava rakenne) siten, että aineet eivät mahdollisen vuodon sattuessa pääse ympäristöön ja lukittava niin, että niiden asiaton käyttö voidaan estää. Säiliöt, astiat ja varastot on merkittävä asianmukaisesti (varastoitavan aineen nimi ja varoitusmerkinnät). Polttoainesäiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.
28. Alueella saa tehdä vain niitä huolto- ja korjaustoimenpiteitä, jotka ovat laitoksen normaalin toiminnan kannalta välttämättömiä. Muut koneiden pesu- ja huoltotoimenpiteet ovat kielletty. Kaluston tankkaus- ja huoltotoimenpiteissä (tukitoiminta-alueen

ulkopuolella) tulee estää haitallisten aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen esim. käyttämällä imeytysmattoja tai vastaavia alustoja.

Häiriö- ja poikkeustilanteisiin sekä onnettomuuksiin varautuminen

29. Mikäli laitteisiin tulee vikoja tai häiriöitä, jotka lisäävät päästöjen määrää tai muuttavat niiden laatua haitallisemmiksi, laitteet on saatettava normaaliin toimintakuntoon niin pian kuin se on teknisesti mahdollista. Mikäli päästöjen lisääntyminen aiheuttaa ympäristön pilaantumista on toiminta keskeytettävä, kunnes järjestelmä on korjattu tai häiriö poistettu.
30. Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluun on viipymättä ilmoitettava häiriötilanteista, vahingoista tai onnettomuuksista, joista aiheutuu määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä tai toimia jätehuollon järjestämisessä. Mikäli alueella tapahtuu öljyvahinko tai muu siihen rinnastettava vahinko, on siitä välittömästi ilmoitettava hätäkeskukseen (112) ja ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin päästöjen ja niiden aiheuttamien haittojen sekä tapahtuman uusiutumisen ehkäisemiseksi.
31. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto. Laitteiden läheisyydessä on oltava hätäkytkimet sekä ohjeet menettelystä vuoto- ja tulipalotapauksissa. Vuotoina ympäristöön päässeet kemikaalit, polttoaineet ja muut aineet on kerättävä välittömästi talteen ja toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn.

Jätehuolto

32. Toiminnassa syntyvää tavanomaista jätettä varten tulee alueella olla asianmukainen, riittävän lajittelun ja jätteiden hyödyntämisen mahdollistava jätehuolto. Erilaiset vaaralliset jätteet, kuten jäteöljyt, öljyiset jätteet ja akut on pidettävä erillään toisistaan ja muista jätteistä sekä merkittävä ominaisuuksiensa mukaan ja varastoitava suljetuissa astioissa vesitiiviisti. Kaikki toiminnassa syntyvät jätteet on toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn. Tavanomaiset jätteet on toimitettava eteenpäin riittävän usein. Vaaralliset jätteet tulee toimittaa käsiteltäväksi luvanvaraiseen paikkaan vähintään kerran vuodessa. Jätteitä (vaaralliset jätteet) luovutettaessa, on jätteiden siirroista laadittava jätelainsäädännön edellyttämät siirtoasiakirjat.
33. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvosten asetuksessa kaivannaisjätteistä (190/2013) annettuja säädöksiä. Jätehuoltosuunnitelmaa on tarvittaessa päivitettävä, jos kaivannaisjätehuollossa tapahtuu olennaisia muutoksia. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa on muutettava, jos kaivannaisjätteen määrä tai laatu taikka jätteen käsittelyn tai hyödyntämisen järjestelyt muuttuvat merkittävästi.

Tarkkailu

Käyttötarkkailu

34. Kaluston, tukitoiminta-alueen, meluvallien, hulevesien johtamis- ja käsittelyjärjestelmien, ottoalueen suojausten sekä merkintöjen kuntoa ja alueen yleistä siisteyttä on tarkkailtava säännöllisesti. Mahdolliset vauriot ja puutteet on korjattava viipymättä. Vastaanotettavien pilaantumattomien maa- ja kiviainesten tarkkailu ja kirjanpito on järjestettävä lupamääräysten 8 ja 9 mukaisesti. Laitoksen melu- ja pölypäästöjä on tarkkailtava myös aistinvaraisesti toiminta-aikoina.

Tärinä

35. Tärinävaikutusten tarkkailua on tehtävä katselmuksin ja räjäytystöiden aikaisilla tärinämittauksilla louhintatöiden ympäristöselvityksen mukaisessa laajuudessa. Tärinämittauksessa saatuja tuloksia on verrattava esitettyihin heilahdusnopeuksien raja-arvoihin ja mikäli ne ylittyvät, toiminnanharjoittajan tulee esittää valvontaviranomaiselle selvitys tilanteesta.

Melu

36. Luvan saajan tulee selvittää ulkopuolisen asiantuntijan tekemin melumittauksin kallion louhinnan (porauksen), kiviaineksen rikotuksen ja murskauksen aiheuttamaa yhteismelua; keskiäänitaso (LAeq) ja enimmäisäänitaso (LAFmax). Melumittaukset tulee suorittaa ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 "Ympäristömelun mittaaminen" mukaisesti.

Melua on mitattava ottotoiminnan vaiheessa 3, kun toiminta on edennyt hankealueen eteläpuolelle ja itäreunaan. Ulkopuolisen asiantuntijan laatima suunnitelma tehtävistä melumittauksista tulee toimittaa Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluun vähintään yhtä kuukautta ennen mittausten aloittamista.

Mittausraporttiin on merkittävä, mitkä työvaiheet, toiminnot ja meluntorjuntatoimenpiteet olivat käynnissä mittausajanjaksolla. Raporttiin on liitettävä kartta, jossa on esitetty mittauspisteiden, melulähteiden ja melusteiden sijainnit.

Pöly

37. Mikäli pölyämisestä aiheutuu selkeästi havaittavia haittoja altistuvilla alueilla, voi lupaviranomainen määrätä pölymittauksesta ja/tai pölyämistä rajoittavista lisätoimenpiteistä.

Pohja- ja pintavesi

38. Luvansaajan on tarkkailtava toiminnan vaikutuksia pohjaveteen vähintään
- alueen läheisyyteen asennetusta pohjavesiputkesta
  - alle 500 m ottamisalueen rajasta olevien kiinteistöjen käytössä olevista talousvesikaivoista

Pohjaveden pinnankorkeutta tulee tarkkailla alueen läheisyyteen asennetusta pohjavesiputkesta kerran vuodessa ja talousvesikaivoista kolmen vuoden välein.

Pohjaveden laadun tarkkailuun liittyvät näytteet tulee ottaa kolmen vuoden välein. Otettavista näytteistä (pohjavesiputki ja talousvesikaivot) tulee määrittää lämpötila, haju, sameus, pH, happi, kemiallinen hapenkulutus, sähkönjohtavuus, nitraatti ja arseeni.

39. Pintavesitarkkailua on tehtävä selkeytsaltaan jälkeisen poisto-ojan lähtevästä vedestä vähintään kerran vuodessa kevään tai syksyn ylivirtaamakautena. Vesinäytteistä tulee määrittää sameus, kiintoaine, kokonaistyyppi, ammonium- ja nitraattityyppi, pH, kloridi, sähkönjohtavuus, kemiallinen hapenkulutus, rauta, sulfaatti ja arseeni. Näytteenoton yhteydessä on mitattava virtaama.

Luonto

40. Toiminnanharjoittajan tulee seurata toiminnan vaikutuksia suunnitelma-alueen lounaispuolella sijaitsevaan hajuheinäesiintymään (esiintymä 1). Esiintymä tulee tarkastaa maastossa kertaluonteisesti vuonna 2028. Seurantaraportti on toimitettava välittömästi valmistumisen jälkeen tiedoksi Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluun sekä Pirkanmaan ELY-keskukseen.

Tarkkailujen toteutus, raportointi ja huomioon ottaminen

41. Tarkkailut on tehtävä puolueettoman asiantuntijan toimesta. Mittaukset, näytteenotto ja analysointi on tehtävä yleisesti käytössä olevan standardin mukaisesti. Mittausraportit tulee toimittaa niiden valmistumisen jälkeen viipymättä kunnan ympäristönsuojeluun. Kaivovesitarkkailun tulokset on toimitettava myös kiinteistöjen haltijoille.

Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin, mikäli tarkkailutulosten perusteella havaitaan, että toiminnasta aiheutuu asetettujen raja-arvojen ylityksiä tai ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa sekä annettava selvitys toimenpiteistä aikatauluineen kunnan ympäristönsuojeluun.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa mittaustulosten tai suorittamansa valvonnan perusteella tarvittaessa edellyttää lisätarkkailua tai tarvittaessa muuttaa tarkkailusuunnitelmaa.

Kirjanpito- ja raportointimääräykset

42. Vuotuisesta maa-ainesten ottomäärästä ja jälkihoitotoimenpiteiden edistymisestä tulee tehdä ilmoitus valvontaviranomaiselle vuosittain tammikuun loppuun mennessä.
43. Luvan saajan on pidettävä toiminnastaan kirjaa. Laitoksen toiminnasta on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä toimitettava Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluun edellistä vuotta koskeva ympäristönsuojelun vuosiyhteenveto, josta ilmenee:
- tiedot louhituksen ja murskatun kiviaineksen määrästä
  - tiedot louhinnan ja murskauksen toiminta-ajoista ja työpäivien määrästä
  - polttoaineiden ja räjäytysaineiden laatu- ja kulutustiedot
  - laskennalliset ja/tai mitatut vuosipäästöt ilmaan
  - maisemointiin vastaanotettujen pilaantumattomien maa-ainesten määrä ja laatu
  - tehdyt tarkkailutoimenpiteet ja niiden tulokset
  - tiedot selkeytysaltaiden pohjalle kertyvän lietemäärän seurannasta ja lietteen poistamisesta
  - selvitys sellaisista toimintahäiriöistä, jotka ovat aiheuttaneet poikkeuksellisia päästöjä ympäristöön ja niiden johdosta tehdyt toimenpiteet
  - tiedot toiminnassa syntyneistä jätteistä ja niiden toimituspaikasta

Kirjanpidon perusteena olevat asiakirjat, kuten laitoksen käyttöä ja valvontaa koskevat tallenteet, häiriökirjanpito, huoltotodistukset, jätekirjanpito ja jätteiden siirtoasiakirjat, vastaanotettujen maa-ainesten laatuun liittyvät selvitykset ja tutkimustulokset, kemikaali- ja polttoainetoimitukset tulee säilyttää vähintään kuuden vuoden ajan ja ne tulee voida pyydettyäessä esittää valvontaviranomaiselle.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

44. Toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun olennaiseen toiminnan muuttamiseen on haettava ympäristölupa. Toiminnan muunlaisesta muuttamisesta, toiminnan supistamisesta, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on viipymättä ilmoitettava Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
45. Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin, viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista, esitettävä valvontaviranomaiselle suunnitelma toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimituksista ja lopettamisen jälkeisestä ympäristön tilan tarkkailutarpeesta. Suunnitelman tulee sisältää mm. tiedot jätehuoltoon ja hulevesien johtamisjärjestelyihin liittyvistä toimenpiteistä, maaperän mahdollisesta pilaantuneisuudesta ja puhdistamistarpeesta.

46. Alue tulee siistiä välittömästi toimintojen päätyttyä poistamalla alueelta jätteet ja muut alueen jatkokäytössä tarpeettomat laitteet tai rakenteet. Toiminnan päättymisestä on ilmoitettava valvontaviranomaiselle lopputarkastuksen pitämistä varten.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan voimassaolo

Maa-aineslain 4 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Maa-ainesten ottamista sekä kallion louhintaa ja murskausta koskeva hakemus ratkaistaan samalla päätöksellä. Maa-aineslain 10 §:n mukaan yhteislupa maa-ainesten ottamiseen, kallion louhintaan ja kiviaineksen murskaukseen myönnetään 10 vuodeksi, ellei ole erityisiä syitä pidemmälle toiminta-ajalle. Hakemuksessa toimintaa on haettu 10 vuodeksi. Maa-aineslain 11 §:n 3 momentin ja maa-ainesasetuksen 8 §:n mukaisesti jälkihoitotoimenpiteille voidaan antaa muu määräaika. Koska maisemointia varten on esitetty tarve tuoda muualta pilaantumattomia maa-aineksia, on jälkihoitotoimenpiteille katsottu olevan perusteita suorittaa ne 8 kuukauden kuluessa lupa-ajan päättymisestä.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Hakemus toiminnan aloittamiseen ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa hyväksytään.

Aloittamislupa katsotaan perustelluksi myöntää, sillä hakemuksen mukainen ottamisalue ja ottotaso eivät muutu aikaisemmin myönnettyyn maa-aineslupaan nähden ja luvan mukaista kallioainesta on vielä ottamatta. Alueelle on aikaisemmin myönnetty toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa kallion louhintaan ja murskaukseen sekä 10 vuotta voimassa ollut maa-aineslupa kalliokiviaineksen ottamiseen. Toiminnan ympäristövaikutusten ei katsota muuttuvan aiempaan nähden ottaen huomioon haettu toiminta ja annetut lupamääräykset.

Hakijaa edellytetään asettamaan hyväksyttävä vakuus niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Toiminnan sijoittuminen

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Hakemuksen mukaan ottoalue sijaitsee maakuntakaavan 2040 MK-alueelle (maa- ja metsätalousvaltainen alue), joka on ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä. Alue sijaitsee myös maakuntakaavan kaupunkiseudun läntisen yritysalueiden kehittämisvyöhykkeellä ja VAK-ratapihan huomiointivyöhykkeen reuna-alueella. Vyöhykkeet on kaavoitettu mahdollisen junan oikoradan rakentamisen jälkeen tuleviksi vaikutusvyöhykkeiksi. Maakuntakaavan maankäytöllinen tavoitevuosi on 2040. Kyseessä on jo avattu kalliokiviainesten ottoalue, jonka kiviaines pyritään hyödyntämään kattavasti aiempien lupien mukaisesti. Myönnetty uusi yhteislupa on voimassa vuoteen 2034 ja toiminnan päätyttyä alue maisemoidaan ja palautetaan metsätaloukseen. Hakemuksen mukaisen toiminnan ei katsota merkittävästi heikentävän aiempaan /nykyiseen tilanteeseen verrattuna mahdollisuuksia suunnitella ja toteuttaa maakuntakaavojen varauksia.

Edellisen lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä voimassa olleet maakuntakaavojen merkinnät eivät ole merkittävästi muuttuneet. Pirkanmaan 1. maakuntakaavassa suunnitelma-alue oli

MU008-aluetta (maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityistä ulkoilunohjaamistarvetta). Pirkanmaan 2 vaihemaakuntakaavassa alueelle osoitettiin merkittävä liikenteen ja logistiikan solmukohta (Is-2) ja valtakunnallisesti merkittävän uuden pääradan yhteystarve Tampereen läntinen oikorata.

Maakuntakaavan selostuksessa todetaan, että EOk-merkinnät eivät myöskään poissulje kalliokiviainesten ottotoimintojen sijoittamista muualle, jollei maakuntakaavan merkintä ja suunnitelmääräys sitä rajoita. Maakuntakaavan selostuksessa todetaan, että Pirkanmaan maakuntakaavan varausten toivotaan vaikuttavan siihen, että kiviainesten ottaminen suuntautuisi tulevaisuudessa kaavassa osoitetuille aluekokonaisuuksille (EOk). Toiminnan suuntautuminen tulevaisuudessa kaavassa tätä varten osoitetuille alueille auttaisi vähentämään ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia erityisesti tiiveimmin rakennetuilla alueilla. Maakuntakaavaratkaisussa on pyritty löytämään uusia ottamiseen soveltuvia alueita, joilla on maakunnallista tai seudullista merkitystä. Paikallisesti merkittäviä ottamisalueita ei ole osoitettu. Myöskään olemassa olevia ottamisalueita ei ole katsottu tarpeelliseksi selvittää ja osoittaa kaavassa kattavasti. Maakuntakaavan kiviainesvaraukset eivät aiheuta muutosta olemassa oleviin ottamislupiin. Maakuntakaavaselostuksessa lisäksi todetaan, että erityisesti kasvavalla Tampereen ydinkaupunkiseudulla tulisi tavoitella sitä, että avattavat kiviainesten ottoalueet hyödynnetään mahdollisimman kattavasti ja näin voitaisiin vähentää tarvetta uusien kohteiden avaamiseen.

Kaavoituspäällikön lausunnon perusteella ottamistoiminnalla ei tule olemaan merkittäviä haittavaikutuksia maankäytölle, koska ottamisalue ja ottamissyvyys pysyvät samana eivätkä laajene nykyiseen lupaan nähden. Suunnittelualue sijoittuu osittain Säijän osayleiskaavan (tullut voimaan 11.8.2021) alueelle ja osittain Lempäälän kunnan oikeusvaikutuksettoman yleiskaavan alueella (hyväksytty 28.9.1981). Säijän osayleiskaavassa alue on merkitty maa-ainesten ottoalueeksi (EO). Lempäälän oikeusvaikutuksettomassa yleiskaavassa aluetta koskee merkintä M, maa- ja metsätalousvaltainen alue.

Yhteenvetona viranomaislautakunta katsoo, että kiviaineksen ottotoiminta ei edelle esitettyjen seikkojen perusteella vaikeuta alueen käyttämistä maakuntakaavassa tai yleiskaavassa osoitettuun tarkoitukseen.

Luvan myöntämisen yleiset edellytykset

Maa-aineslain 4a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukainen yhteislupa

Ottamistoiminnan tai sen järjestelyjen ei katsota olevan ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja hakija on esittänyt asianmukaisen ottamissuunnitelman, joten lupa maa-ainesten ottamiseen voidaan myöntää.

Toiminnasta ei katsota aiheutuvan kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista eikä huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Hakemuksen kohteena oleva kallioalue ei lukeudu Hämeen läänin luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaihin kallioalueisiin eikä Pirkanmaan arvokkaiden kallioalueiden nykytilan selvityksessä 2015 inventoituihin alueisiin.

Maa-ainesalueen itäreunalla on luonnonsuojelulain 64 §:n mukainen metsälehmusmetsikkö, joka on rajattu ELY-keskuksen päätöksellä (Niinivuoren lehmusmetsikkö, LTA238504). Aiemmassa luvassa on määritelty, että metsälehmusmetsikön ja maa-ainestenoton väliin tulee jättää 20 m suojavyöhyke. Suojavyöhyke on huomioitu myös uudessa maa-ainesten ottosuunnitelmassa asianmukaisesti. Toiminnasta ei ole seurannassa havaittu suoria vaikutuksia suunnittelualueen lähistöllä sijaitseviin hajuheinäesiintymiin. Toiminnalla ei katsota myöskään olevan merkittäviä haitallisia vaikutuksia muihin lähialueella tunnistettuihin

luontoarvoihin, alueen ollessa toiminnan muovaamaa jo pitkään aiempien lupien mukaisesti. Alueella on ollut maa-ainesten ottotoimintaa vuodesta 1992 asti.

Alue ei sijaitse pohjaveden käytön ja suojelun kannalta merkittäväillä pohjavesialueiksi luokitelluilla alueilla. Etäisyys lähimpään luokiteltuun pohjavesialueeseen on yli 7 kilometriä. Luokiteltujen pohjavesialueiden sijainti on hankealueeseen nähden niin kaukana, että niille ei katsota aiheutuvan muutoksia. Ottamistoiminnan vaikutukset ympäröiviin vesistöihin ja pohjavesiin on arvioitu vähäiseksi. Toiminnan yhteydessä on myös jo seurattu vaikutuksia eikä merkittäviä muutoksia alueen pohjaveden määrässä tai laadussa ole havaittu. Luvassa edellytetään edelleen pohjavesivaikutusten seurantaa.

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 3 §:ssä on säädetty kivenlouhimon ja murskauslaitoksen vähimmäisetäisyyksistä asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai piha-alueeseen. Hakemuksessa esitettyjen toimintojen sijainti täyttää tällä hetkellä asetuksen mukaisen vähimmäisetäisyysvaatimuksen 300 m olemassa olevaan asutukseen nähden. Melutason raja-arvot on saavutettavissa hakemukseen liitetyn meluselvityksen perusteella. Pölyn osalta on tehty hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) pitoisuusmittauksia, joiden perusteella raja-arvot eivät ole ylittyneet. Luvassa on annettu vastaavat pölyntorjuntaa koskevat määräykset ja mittauksia voidaan jatkossa edellyttää valvontaviranomaisen valvontaan perustuen.

Louhintapohjalle kertyvät hulevedet johdetaan louhesuoto-ojan, selkeytysaltaan ja louhepenkan kautta alavamman alueen ojaverkostoon Kalliojärven suuntaan. Ottaen huomioon hulevesien esikäsittelyn, etäisyyden lähimpään vesistöön (Kalliojärveen) ja sen ettei ko. vesistöön ole suoraa ojayhteyttä, toiminnasta ei katsota aiheutuvan vaikutuksia, jotka vaikuttaisivat Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa esitettyyn hyvän tilatavoitteen saavuttamiseen. Lupapäätökseen on myös sisällytetty pintavesien tarkkailua koskeva määräys, jotta vaikutuksia voidaan seurata ja niihin tarvittaessa puuttua.

Yhteenveto

Kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja annettuja määräyksiä noudattaen, toiminta täyttää maa-ainelain ja ympäristönsuojelulain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä luonnonsuojelulain ja sen nojalla säädetyt vaatimukset. Toiminnasta ei arvioida aiheutuvan terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän ja pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä naapurussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta. Toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta muun tärkeän käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä korvattavaa, vesistöön tai sen käyttöön kohdistuvaa haittaa. Toiminta täyttää parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset.

Lupaviranomainen katsoo, että määräykset eivät ole luvansaajalle kohtuuttomia, kun otetaan huomioon toiminnan luonne sekä läheisyydessä sijaitsevat häiriintyvät kohteet.

Lupamääräysten perustelut

Vastuuhenkilöä koskeva lupamääräys 1

Toiminnan ja jälkihoidon järjestäminen sekä haittojen ennaltaehkäisy ja rajoittaminen edellyttävät, että toiminnasta on vastuussa riittävän ammattitaitoinen henkilökunta. Määräys on annettu lisäksi toiminnanharjoittajan ja lupaa valvovan viranomaisen yhteydenpitoon ja valvonnallisista syistä. (lupamääräys 1)

Maa-ainesten ottoa koskevat lupamääräykset 2–11

Maa-ainoslain 12 §:n mukaan lupaviranomainen voi määrätä vakuuden antamisesta jälkihoitotoimenpiteiden toteuttamisen varmistamiseksi. Ympäristöhallinnon julkaisun 24/2020 ”Maa-ainesten ottaminen - opas maa-ainesten kestävään käyttöön” mukaan jälkihoitotöiden kustannukset vaihtelevat 5000 euroa - 20 000 euroa /hehtaari. Kohteen lupa-alueelle on käytetty noin 8000 euroa/hehtaarille kustannusta. Aiempaan lupaan nähden vakuuden määrää on katsottu perustelluksi nostaa yleisen kustannustason nousun vuoksi. Lisäksi muualta tuotavien maa-ainesten tarve/määrä lisäisi mahdollisia kunnan vastuulle jääviä järjestely- ja valvontatarpeita. (lupamääräys 2)

Lupa on myönnetty sille kokonaisottomäärälle, jonka hakija on esittänyt. Lupamääräyksellä asetetaan toiminnan kapasiteettirajat ja varmistetaan, että toiminta pysyy suunnitelman mukaisena. (lupamääräys 3)

Louhinta-alueen rajojen merkitsemisellä varmistetaan, ettei louhinta epähuomiossa ulotu ulkopuoliselle alueelle. Riittävät alueen rajojen ja korkotasojen merkinnät ovat tarpeen, jotta toimintaa voidaan valvoa maa-ainoslain ja maa-ainasetuksen edellyttämällä tavalla. Alueen suojaamisesta ja niihin liittyvistä merkinnöistä on määrätty turvallisuussyistä ja ulkopuolisille aiheutuvan vaaran minimoimiseksi. Määräykset yli 2 metrin korkeisten jyrkänteiden aitaamisesta ovat tarpeen turvallisuuden vuoksi kuten mm. putoamisvaaran estämiseksi. (lupamääräykset 4–6)

Alueen jälkihoitoa koskevien määräysten tavoitteena on sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan sekä edistää kaavojen mukaista ja turvallista jälkikäyttöä. Maisemointiin muualta tuotavien maa-ainesten pilaantumattomuuden varmistaminen on keskeistä maaperän sekä pohja- ja pintavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi. Alueelle voi tuoda muualta pilaantumattomia maa-aineksia vain maisemointiin tarvittavan määrän. Alueelle ei saa muodostua luvatonta maa-ainesten varastointipaikkaa tai maankaatopaikkaa. Jätteiden tai vieraslajeja sisältävien maa-ainesten sijoittaminen alueelle ei ole sallittua. Vieraslajien haitallinen leviäminen alueen ulkopuolelle tulee estää. Alueen välittömässä läheisyydessä on mm. luonnonsuojelulain nojalla suojeltu luontotyyppi. (lupamääräykset 7–10)

Korvausvelvollisuudesta määrätään informatiivisista syistä. (lupamääräys 11)

Ympäristönsuojelulain nojalla annettavat lupamääräykset 12–45

Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja -riskeistä sekä pyrittävä kaikessa toiminnassaan vähentämään haitallisia vaikutuksia mm. parhaan käyttökelpoisen tekniikan avulla. (lupamääräys 12)

Kalliokiviaineksen murskaukselle on asetettu enimmäismäärää vuodessa koskeva raja hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Lupamääräyksellä varmistetaan, että toiminta pysyy suunnitelman mukaisena. (lupamääräys 13)

Pintamaiden kuorintaa koskevassa määräajassa on huomioitu lintujen tärkein pesimäaika metsäympäristöissä (15.4–31.7.). (lupamääräys 14)

Toiminta-aikoja on rajoitettu hakemukseen nähden toiminnasta aiheutuvien melu- pölyhaittojen ja lieventämiseksi ja kohtuuttoman rasituksen estämiseksi. Toiminta-ajat ovat vastaavat kuin aiemmassa luvassa, mutta murskaus on mahdollista jatkossa myös perjantaisin klo 22.00 asti. Toiminta-aikojen muulle laajentamiselle ei katsottu olevan perusteita ottaen huomioon läheinen loma-asutus sekä toiminta-alueen läheisyydessä havaittu melulle herkkä linnusto. Loma-asutuksen määrä voi myös jatkossa lisääntyä ottaen huomioon, että Iso-Muurajärven rannalla on kolme rakentamatonta lomarakennuspaikkaa, joihin on mahdollista rakentaa suoralla rakennusluvalla. Yksi rakennuspaikoista on ollut kaavoituksen antamien tietojen perusteella

myynnissä. Toiminta-aikaa on katsottu perustelluksi rajoittaa varovaisuusperiaatteen ja haittojen minimoimisperiaatteen mukaisesti. (lupamääräys 15)

Kuljetusten ja niihin liittyvän kuormauksen toiminta-aikaa ei ole katsottu perustelluksi myöntää klo 6.00–7.00 väliseksi ajaksi ottaen huomioon lähiympäristön häiriintyvät kohteet ja niihin kohdistuva rasitus. Häiriötä aiheuttavat kuormaukseen ja kuormien purkuun sekä peruutuspiippaukseen liittyvät äänet. Liikenteeseen liittyvät haitat on nostettu esille hakemuksen käsittelyn yhteydessä. Lisäksi harkinnassa on otettu huomioon, että samaa Paarentietä käyttävän toisen toiminnanharjoittajan luvassa kiviaineskuljetusten toiminta-aika on maanantaista perjantaihin klo 7–22. Sama toiminta-aika kuljetusten osalta on perusteltua myös valvonnallisista syistä. (lupamääräys 16)

Toiminnasta ilmoittaminen etukäteen lähimmille häiriintyville kohteille sekä Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluun katsotaan tarpeelliseksi. Esimerkiksi kallion räjäyttämistä aiheutuu ympäristöön äkillistä melua ja tärinää, joihin tulee voida varautua. Alueella on muitakin kalliokiviaineksen ottotoimijoita. Tämän vuoksi on tarpeen ilmoittaa tulevista räjäytyksistä myös kuntaan, jotta valvonnallista syistä tiedetään, kenen toiminnan räjäytyksistä on ollut kyse mahdollisissa valitustapauksissa. (lupamääräys 17)

Määräykset meluhaittojen ehkäisystä on annettu terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi sekä naapuruussuhdelain tarkoittaman haitan ehkäisemiseksi. Valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 7 §:n mukaan toiminnasta syntyvä melu ei saa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Meluntorjuntaa tulee tehdä valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 6 §:n sekä laadittujen meluselvitysten mukaisesti. Lähimmät vapaa-ajan asunnot eivät ole yhdyskuntarakenteen mukaisella taajama-alueella (ympäristöhallinnon YKR-taajamarajaus), joten päiväajan (7.00-22.00) melutason raja-arvo on niiden osalta 45 dB. (lupamääräykset 18-19)

Lupamääräyksessä halutaan korostaa, että toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvillääolovelvollisuus) myös louhintatöiden tärinän osalta. Toiminnanharjoittaja on laatinut ennen ottotoiminnan aloittamista louhintatöiden ympäristöselvityksen (riskianalyysin). (lupamääräys 20).

Pölyntorjunnassa on huolehdittava siitä, että poraamisesta, louhinnasta, murskauksesta ja työmaaliikenteestä aiheutuvat pölypäästöt pidetään mahdollisimman pieninä. Pölyntorjuntaa on tehtävä valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 4 §:n mukaisesti. Ilmanlaadusta alueilla, joilla asuu tai oleskelee ihmisiä ja joilla ihmiset saattavat altistua ilman epäpuhtauksille säädetään Valtioneuvoston asetuksessa ilmanlaadusta (79/2017). Asetuksessa on säädetty raja-arvot mm. hiukkasille (PM10) terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Mikäli kuormauksista ja kuljetuksista todetaan aiheutuvan kohtuuttomia pölyhaittoja, on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin. Liikenteen aiheuttama pölyhaitta nousi esille lupahakemuksesta jätetyssä muistutuksessa. (lupamääräykset 21-23)

Johtamalla alueen hulevedet hallitusti selkeytysaltaan kautta vähennetään toiminnan vaikutuksia pintavesiin. Asianmukaisesti toteutetulla ja ylläpidettävällä hulevesien johtamis- ja käsittelyjärjestelmällä voidaan ehkäistä mm. kiintoaineen sekä hulevesiin mahdollisesti joutuneiden haitta-aineiden pääsyä edelleen alueen ulkopuolelle. Hulevesien viivytämällä estetään myös vettymishaittoja viereisille tiloille. (lupamääräykset 24 ja 25)

Toiminnassa käytettävien polttoaineiden ja kemikaalien sekä syntyvien jätteiden varastointi- ja käsittelymääräykset on annettu maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen estämiseksi. Lisäksi on noudatettava mitä valtioneuvoston asetuksessa 800/2010 9 §:ssä säädetään maaperän ja pohjaveden suojelusta. (lupamääräykset 26–28)

Toiminnanharjoittajan on varauduttava häiriö- ja poikkeustilanteisiin. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta häiriö- ja poikkeustilanteissa on annettu viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten annettavien viranomaisohjeiden vuoksi. Poikkeuksellisen suurista häiriöistä ja onnettomuuksista on tiedotettava, jotta tarvittaviin torjuntatoimiin päästään välittömästi ja ympäristölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. (lupamääräykset 29–31)

Jätteiden käsittelyä koskeva määräys on annettu jätteiden hyötykäyttöön ohjaamisen ja asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi sekä alueen roskaantumisen estämiseksi. (lupamääräys 32)

Määräys on annettu kaivannaisjätteiden asianmukaisen säilyttämisen varmistamiseksi. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa on muutettava, jos kaivannaisjätteen määrä tai laatu taikka jätteen käsittelyn tai hyödyntämisen järjestelyt muuttuvat merkittävästi. (lupamääräys 33)

Luvan saajan on oltava selvillä toimintansa päästöistä ja niiden vaikutuksista ympäristöön. Toimintaan liittyvien kaluston, laitteiden ja rakenteiden hyvä kunto ja virheetön toiminta vähentävät päästöjä ympäristöön. Tarkkailut ovat tarpeen toiminnan vaikutusten ja mahdollisen pilaantumisen havaitsemiseksi ajoissa. Tarkkailusta on annettu tarkentavia määräyksiä. Ympäristönsuojelulain 65 §:n mukaan lupaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa antamiaan tarkkailumääräyksiä luvan voimassaolosta huolimatta. Ympäristönsuojelulain 209 §:n mukaan muun muassa mittaukset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (lupamääräykset 34–41)

Lupamääräykset on annettu valvonnallisista syistä. Maa-aineslainsäädäntö edellyttää ottomäärien ilmoittamista valvontaviranomaiselle tammikuun loppuun mennessä. Ottomäärät voi ilmoittaa valtakunnalliseen NOTTO-järjestelmään sähköisesti. Kirjanpito ja raportointi ovat tarpeen, jotta luvan saaja/toiminnanharjoittaja ja viranomaiset ovat selvillä laitoksen toiminnasta. Lupamääräysten noudattamisen seuranta sekä toiminnan ympäristövaikutusten arviointi edellyttävät kirjanpitoa ja siitä raportointia. (lupamääräykset 42–43)

Toiminnassa tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle hyvissä ajoin, jotta muutoksia voidaan seurata ja valvoa sekä tarvittaessa arvioida mahdollinen uuden lupakäsittelyn tarve. Toiminnanharjoittajaa koskevat myös toiminnan lopettamisen jälkeiset ympäristönsuojeluelvoitteet. Toiminnanharjoittaja on vastuussa ympäristövaikutuksista, niiden torjunnasta ja tarkkailusta myös toiminnan päätyttyä. Toiminnan lopettaminen edellyttää mm. sitä, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit (maaperän pilaantumisriski) on poistettu. Kun toiminta on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, alueella toteutetaan lopputarkastus. (lupamääräykset 44–46)

VASTAUS LAUSUNTOIHIN, MUISTUTUKSIIN JA MIELIPITEISIIN

Luparatkaisun perusteluosassa ilmenevillä perusteilla luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa. Lausunnoissa ja muistutuksissa esiin tuodut asiat yhteisluvassa on otettu huomioon alla esitetyllä tavalla.

Vastaus lausuntoihin

Terveysturvaviranomaisen lausunnon osalta viitataan luparatkaisuun ja sen perusteluosaan. Lausunto on otettu erityisesti huomioon lupamääräyksissä 18, 19, 21, 22, 23 ja 38.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ympäristö ja luonto vastualueen ympäristönsuojelu sekä yhdyskunnat- ja luonto yksikön)

lausunnon osalta viitataan luparatkaisuun ja sen perusteluosaan. Lausunto ja sen täydennys on otettu erityisesti huomioon lupamääräyksissä 5, 7–10, 14, 15, 18, 19, 21, 22, 23, 27, 31, 40

Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että se ei ole voinut antaa luvassa suunnitelma-alueen ulkopuolisen alueen osalta puuston istuttamista koskevia määräyksiä.

Lempäälän kunnan kaavoituspäällikön lausunnon osalta viitataan luparatkaisuun ja sen perusteluosaan. Lausunto on otettu erityisesti huomioon lupamääräyksissä 7, 18 ja 19.

Vastaus muistutuksissa ja mielipiteissä esitettyihin vaatimuksiin

Muistutuksen osalta viitataan luparatkaisuun ja sen perusteluosaan. Toimintaa koskien on annettu määräyksiä ympäristöhaittojen ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä toiminnan tarkkailemisesta. Osa muistutuksessa esille nostetuista asioista on valvonnallisia, joihin voidaan tarvittaessa puuttua toiminnan ollessa käynnissä. Muistutuksessa esille nostettua maakuntakaavan huomioon ottamista on tarkasteltu tarkemmin kohdassa ”Toiminnan sijoittuminen”. Lupa-asia on ratkaistu olemassa olevaan asutukseen perustuen. Alla on annettu vastauksia muistutuksissa esille tuotuihin asioihin liittyen.

Luonto

Toiminnan vaikutuksia luontoon ehkäistään mm. toiminta-aikoja, melua ja pölyä koskevilla lupamääräyksillä. Luonnonsuojelulain valvontaviranomaisena toimiva Pirkanmaan ELY-keskus on lausunnossaan katsonut, että maa-ainesten ottaminen alueella on mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle mm. luonnonsuojelulain tarkoittamaa haittaa. Toiminnasta ei ole seurannassa havaittu suoria vaikutuksia suunnittelualueen lähistöllä sijaitseviin hajuheinäesiintymiin. Jatkossa tehtävien vaikutusten tarkkailun osalta on annettu lupamääräys 40 Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnon perusteella.

Lupaviranomainen katsoo, että kyseessä olevalla toiminnalla ei voida katsoa olevan merkittäviä haitallisia vaikutuksia esille tuotujen metson tai karhun esiintymiseen tai muihin lähialueella tunnistettuihin luontoarvoihin ottaen huomioon sen, että alue on ollut toiminnan muovaamaa jo pitkään aiempien lupien mukaisesti. Alueella on ollut maa-ainesten ottotoimintaa vuodesta 1992 asti. Metso on elinvoimainen EU:n lintudirektiivin I-liitteeseen kuuluva laji, jonka elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin. Metsokannan kuvataan muistutuksessa vahvistuneen alueella viime vuosina. Karhu on silmälläpidettävä laji, joka kuuluu Euroopan unionin tiukasti suojeltuihin lajeihin sekä EU:n luontodirektiivin II- ja IV-liitteisiin, ja sen suotuisa suojelutaso on pyrittävä säilyttämään tai palauttamaan. Lajitietoja koskevaan viranomaisportaaliin on kirjattuna lähin metsohavainto noin 730 metriä ottoalueen rajasta. Karhuhavaintoja ei ole kirjattuina lajitietoa koskevaan viranomaisportaaliin.

Toiminta-ajat

Toiminta-aikoja on rajoitettu hakemukseen nähden toiminnasta aiheutuvien haittojen ja lieventämiseksi ja kohtuuttoman rasituksen estämiseksi. Toiminta-ajat ovat vastaavat kuin aiemmassa luvassa, mutta murskaus on mahdollista jatkossa myös perjantaisin klo 22.00 asti. Toiminta-aikojen muulle laajentamiselle ei katsottu olevan perusteita ottaen huomioon läheinen loma-asutus sekä toiminta-alueen läheisyydessä havaittu melulle herkkä linnusto. Kuljetuksen toiminta-aikaa rajattiin aiempaan nähden, niin että kuljetukset ovat mahdollisia vasta klo 7.00 alkaen. (lupamääräykset 14–16)

Melu

Lupamääräyksissä on vaadittu toimenpiteitä meluhaittojen vähentämiseksi. Toiminnanharjoittajan tulee lupamääräysten mukaisesti selvittää ulkopuolisen asiantuntijan tekemin melumittauksin kallion louhinnan (porauksen), kiviaineksen rikotuksen ja murskauksen aiheuttamaa yhteismelua. Jo tehtyjen melumittausten ja -mallinnusten perusteella melutason raja-arvot alittuvat lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. (lupamääräykset 18, 19 ja 36).

Pöly ja liikenne

Lupamääräyksissä edellytetään toimia pölyämisen vähentämiseksi. Lisäksi annettujen määräysten perusteella viranomainen voi tarvittaessa suorittamaansa valvontaan perustuen

edellyttää pölyn osalta mittauksia tai toimia merkittävien pölyhaittojen vähentämiseksi. (lupamääräykset 21–23 ja 37).

Toiminnasta aiheutuva liikenneturvallisuuden heikentyminen ei kuulu ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisessa luvassa ratkaistaviin kysymyksiin. Maantie- ja yksityistielainsäädännön mukaisilla tiealueilla liikenteeseen liittyvien mahdollisten määräysten antaminen kuuluu tienpitäjälle.

LUVAN VOIMASSAOLO

Maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukainen yhteislupa kalliokiviaineksen ottamiseen sekä kiviaineksen louhintaan ja murskaukseen on määräaikainen ja voimassa 21.12.2034 asti.

Toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa. Tarvittaessa Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi ympäristönsuojelulain 89, 90 ja 93 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa lupaa tai peruuttaa luvan.

Korvattavat päätökset

Tämä päätös korvaa sen saatua lainvoiman seuraavan päätöksen kokonaisuudessaan:

- Lempäälän kunnan ympäristöjaoston myöntämä ympäristölupapäätös 27.8.2014 § 38

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, ympäristönsuojelulain 70 §:n mukaisesti on noudatettava asetusta.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Ratkaisussaan viranomaislautakunta on määrännyt, että toiminta voidaan aloittaa tämän päätöksen lupamääräyksiä noudattaen muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §). Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 6–8, 11, 12, 14–17, 19, 20, 27, 34–37, 39, 40, 41–44, 47 a, 48, 49, 51–53, 58–66, 70, 83–85, 87, 89, 90, 93, 94, 123, 133–135, 190, 198, 199, 205, 209 ja 217 §

Maa-aineslaki (555/1981): 3, 4, 4 a, 5, 5 a, 6, 7, 9–13, 16 b, 19, 20, 21, 23 ja 23a §

Jätelaki (646/2011): 8, 12, 13, 15, 16, 17, 28, 29, 72, 73, 118–122 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014): § 2

Luonnonsuojelulaki (9/2023): 76 §

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010): § 3

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston päätös ilmanlaadusta (79/2017)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

MAA-AINESLAIN 6 §:N MUKAINEN MERKINTÄ

Tämän päätöksen perusteena on Hämeen Kuljetus Oy:n 21.5.2024 päivätty ja 18.8.2024 päivitetty maa- aines ja ympäristölupahakemus, johon sisältyvät suunnitelmapiirustukset Liite 6. (Ottotoiminta, päivitetty 18.8.2024), Liite 6b. (Nykytilanne korot, päivitetty 18.8.2024), Liite 4c. (Lopputilanne ja maisemointi) ja Liite 4d. (Leikkaukset A-B-C)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu **13 395 €** määräytyy Lempäälän kunnan maa-ainestaksan (YHDLTK 1.1.2023) kohdan 2.1 mukaan (525 € + (0,026 € * 495 000 m³). Maa-aines- ja ympäristöluvanvaraisia toimintoja valvotaan säännöllisesti valvontasuunnitelmaan ja valvontaohjelmaan perustuvien määräaikaistarkastuksin. Valvonnasta peritään kulloinkin voimassa olevan taksan mukainen maksu.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Ote päätöksestä

Hakijalle

Lempäälän kunnan kunnanhallitus

Lempäälän kunnan kaavoituspäällikkö, teija.makela@lempaala.fi

Pirkanmaan ELY –keskus, kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi

Pirkkalan ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkö, ymparistoterveys@pirkkala.fi

Ilmoitus päätöksestä

Tieto päätöksen antamisesta ilmoitetaan erikseen muistutuksen jättäjille ja niille, joille on annettu tieto hakemuksen jättämisestä.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdissä

Päätöksestä kuulutetaan Lempäälän kunnan julkisten kuulutusten ilmoitustaululla. Tieto päätöksestä julkaistaan Lempäälän-Vesilahden Sanomissa.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Päätös annetaan julkipanon 20.12.2024 jälkeen. Päätöksen antopäivä on 21.12.2024. Muutoksenhakuaikaa varten valitusaika päättyy **27.1.2025**.

LIITTEET

1. Sijaintikartta
2. Nykytilanne
3. Toimintojen sijoittelu
4. Lopputilanne

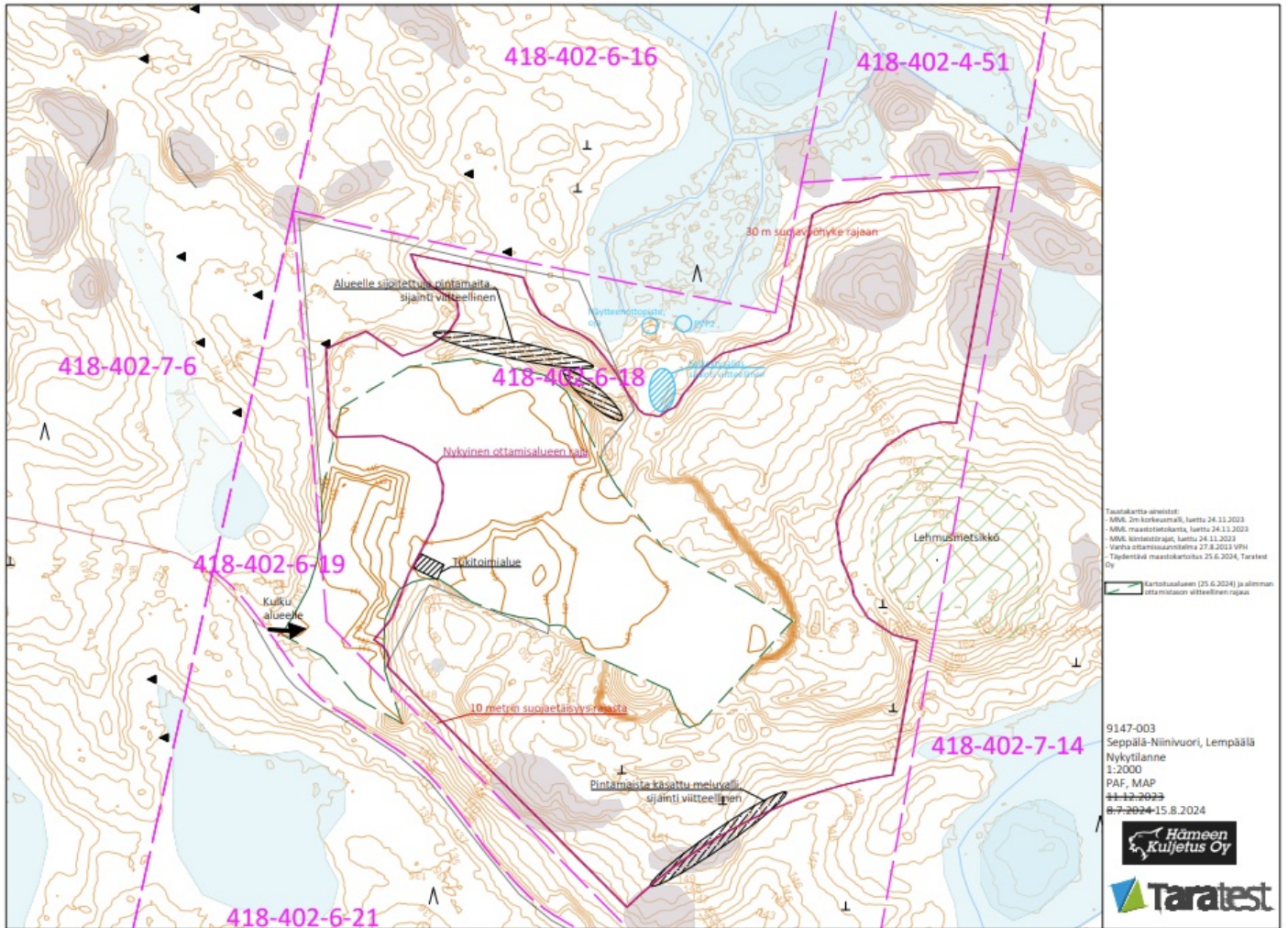

1. Sijaintikartta

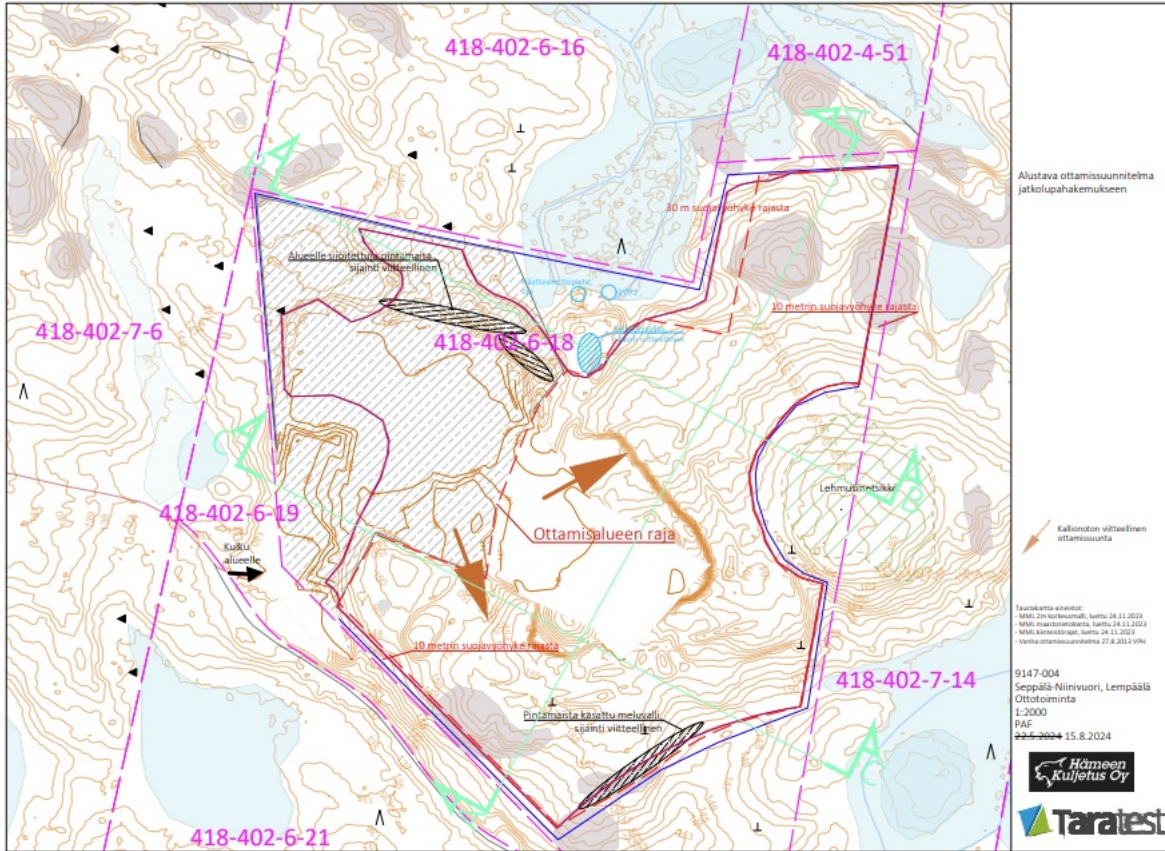

2. Nykytilanne (päivitetty)

3. Ottotoiminta

4. Lopputilanne

